

20 LET
OD OBNOVENÍ
PRÁCE PO PÁDU
KOMUNISMU

91 LET

OD ZAČÁTKU ČINNOSTI
V ČESKOSLOVENSKU

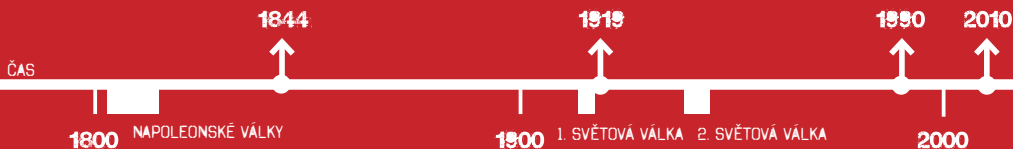
100 LET

EXISTENCE
ORGANIZACE VE SVĚTĚ

YMCA v proměnách času

sborník z konference

Praha 2010

YMCA v proměnách času

13. října 2010, 14.00 – 18.30 hod.

Národní památník na Vítkově, Praha 3

Konference u příležitosti oslav 20 let obnovení činnosti YMCA v Československu, pořádaná ve spolupráci s Národním muzeem – Národním památníkem na Vítkově, pod záštitou Mileny Kozumplíkové, starostky Městské části Praha 3.

editor: Jaroslav V. Hynek

© YMCA v České republice, Praha 2011

OBSAH SBORNÍKU

Předmluva <i>Jaroslav V. Hynek</i>	3
1. YMCA v Československé armádě na začátku 20. stol. <i>Mgr. Pavel Hlaváč, místopředseda YMCA Praha</i>	5
2. Význam YMCA v rámci dějin Československa <i>JUDr. Pavel Kosatík, právník, novinář, spisovatel</i>	9
3. Vzdělávání sekretářů YMCA v období první republiky <i>PhDr. Zora Dvořáková, historička</i>	15
4. YMCA a dokumenty totalitních režimů – StB, 2. sv. válka <i>Mgr. Tomáš Bursík, vedoucí odd. novodobých českých dějin</i>	20
5. Stručný přehled dějin Akademické Ymky <i>PhDr. Jiřina Šiklová. Csc., socioložka, publicistka</i>	25
6. YMCA - 2. odboj a poválečné období <i>Mgr. Jan Šimsa, emeritní farář ČCE</i>	31
7. Sport a tábory YMCA v období první republiky <i>Jaroslav V. Hynek, sekretář pro vnitřní věci YMCA v České republice</i>	37
8. Pokus o obnovení YMCA v 60. l. a obnovení v letech 90. <i>Mgr. Michal Šourek, předseda YMCA v České republice</i>	46
9. YMCA v ČR dnes a zítra <i>Jaroslav V. Hynek</i>	56
Základní informace a Co je YMCA?	63

Děkujeme přednášejícím a dobrovolníkům, kteří se podíleli na realizaci konference, za finanční podporu pak MŠMT a individuálnímu dárci za podporu vydání sborníku.

Předmluva

Jaroslav V. Hynek

Zastavovat se v běhu času je důležité. Většinou k tomu využíváme zlomové události nebo výročí. Rok 2010 naplňoval pro YMCA v České republice oba tyto motivy – 20. výročí obnovení práce YMCA na území České republiky po pádu komunismu. Při této příležitosti zorganizovala YMCA řadu akcí po celém území republiky. Většinou měly charakter oslav, představení činnosti veřejnosti ukázkou toho, co mohou v Ymce zažít během celého roku. Jistým vyvrcholením byla odpolední akce na náměstí Republiky v Praze 3. června.

Zcela jiný charakter měla konference YMCA v proměnách času konaná 13. října 2010 v prostorách Národního památníku na Vítkově. Řada významných osobností a zajímavých hostů jak za řečnickým pultem, tak v publiku se tu zamýšlela nad minulostí, současností i budoucností YMCA. Téměř všechny příspěvky prezentované na konferenci obsahuje tento sborník. Z jednotlivých textů můžeme vnímat, jak obrovský vliv a význam měla práce Ymky pro rozvoj demokracie po vzniku Československa, jak pomáhala utvářet charakter řady dětí a mladých lidí, kteří se později aktivně zapojili do vedení druhých v Ymce, ale také do služby společnosti a státu.

Jsme vděční také za odvahu ymkařů, kteří se po několika desetiletích přerušené kontinuity, způsobené nejdříve fašistickým a později komunistickým režimem, pustili v roce 1990 do obnovení činnosti YMCA. Po tak dlouhé odmlce mohla tato snaha skončit i neúspěchem, jako například v roce 1968, kdy se i přes aktivní přístup nepodařilo záměr obnovení Ymky uskutečnit. Obrovské nasazení řady lidí však pro Ymku zajistilo nový začátek. Jmenujme alespoň Dr. Lubomíra Drápala a Dr. Pavla Šimka, kteří se nechtěli smířit s tím, že by YMCA nebyla znovu přítomna při obnovování demokracie u nás. Za vydatné pomoci Evropské aliance YMCA a rakouské YMCA, především v osobě Dr. Dietricha Reitznera, došlo k zapuštění pevných kořenů pro další růst organizace v následujících letech.

Tento retrospektivní pohled otvírá nám, kteří jsme nositeli poslání Ymky dnes, či její činnost sledujeme jen z povzdálí, nové pohledy na to, jak co nejlépe, nejúčinněji, nejvhodněji transponovat základní ymkařské principy do dnešní společnosti. Jak reagovat na měnící se dobu a být opět průkopníky v metodách i formách práce s dětmi a mládeží, jak tomu bylo u Ymky v historii vždy.

Při ohlžení se zpátky můžeme cítit hrdost na své předchůdce. Snad i tento sborník může přispět k zažehnutí plamene v myslích a srdcích další generace mladých lidí, kteří vezmou vážně Boží pověření sloužit lidem kolem sebe prostřednictvím YMCA.

YMCA v Československé armádě na začátku 20. stol.

Pavel Hlaváč

Jako člověk, který se v československé a potom již jen české YMCA pohybuje od samého počátku obnovení registrace a skromných počátků, chci povědět, že mám velikou radost z konání této konference při dvacátém výročí, kdy skromné počátky přerostly do značně rozvinuté činnosti. I toto místo, Národní památník na Vítkově, je svým způsobem pro čsl. Ymku místem symbolickým.

Vedle té radosti pocítuji velikou vděčnost těm, kteří se před 20 lety nejvíce zasloužili v pořadí již o třetí počátky činnosti Ymky u nás. Byla by to celá galerie ušlechtilých mužů i žen. Z těch všech mi dovoluňte jmenovat dva bratry – Dr. Lubora Drápala a Dr. Pavla Šimka.

Sluší se také poděkovat iniciátorům této konference, kterými jsou pan doc. Václav Veber z hradecké univerzity a ÚSTR a pan Mgr. Tomáš Bursík – vedoucí oddělení novodobých českých dějin zde v Národním památníku na Vítkově.

Svůj krátký referát začnu tím, jak na počátky působení čsl. YMCA hleděl po deseti letech americký sekretář C. T. Titball (KR 1931, str. 261).

Je skutečností obecně známou, že práce Ymky v ČSR byla zahájena Američany. Ne tak obecně je známo to, že se Američané ujali tohoto úkolu na zvláštní přání prezidenta Tomáše G. Masaryka; Pan prezident poslal svou dceru Dr. Alici Masarykovou k Světovému výboru Ymky do Ženevy s žádostí, aby americká YMCA přenesla do nově založené republiky práci, již konala mezi českými legionáři na Sibiři a kterou on sám osobně poznal.

Že se Američané chopili práce s ustavením Ymky v ČSR se vši vážností, horlivostí a energií je vidět z peněz i z počtu lidí, kteří přišli do této země. V roce 1920 bylo zde 62 amerických sekretářů a rozpočet činil více než půl milionu dolarů. Od té doby se sice počet peněz i lidí ustavičně zmenšoval, ale celkem věnovala americká YMCA tři miliony dolarů na vybudování čsl. Ymky. A dodnes (jsme v r. 1931) roční finanční příspěvek je značný.

Za první světové války prokázala YMCA velice cenné služby dohodovým armádám. Za frontou i v zázemí zřizovala pro vojáky útulky, kde mohli trávit volný čas. Pomáhala vzdorovat hlavně těm nebezpečím vojenského života, která podkopávala mravní odolnost mužů. Jedním z nejzákladnějších v tomto ohledu je nucená nečinnost a nedostatek možností využití volného času. Takto se především naši ruští legionáři seznámili s prací a působením v podstatě americké organizace. Službu této křesťanské organizace legionáři vděčně přijímali také, když se se svými sekretáři vojenské YMCA vraceli kolem celého světa do Evropy a do vlasti. Pomoc YMCA ocenila i exilová čs. vláda v Paříži a již koncem roku 1918 se začalo jednat o rozšíření práce vojenské YMCA i na čsl. vojsko ve vlasti. Již v lednu 1919 byli na cestě do ČSR dva američtí sekretáři (Mr. Kimball a Mr. Wright). 30. ledna hlásí, že instalovali sklad materiálů YMCA v Českých Budějovicích.

O poměru ke státním a hlavně vojenským orgánům, jakož i o způsobu práce poučuje armádní rozkaz 143/12 z 26. května 1919. YMCA je určena pro práci mezi vojáky, její křesťanský charakter je respektován, ale veškerá náboženská agitace nebo nábor vojáků ve prospěch některé církve je zapovězen. Práce vojenské YMCA spočívala hlavně v tom, že v místech, kde byla silná vojenská posádka, instalovala většinou improvizovaný vojenský domov, ve kterém mohli vojáci dostat kakao, kávu, buchty a toaletní potřeby tehdy tak vzácné. Také si mohli napsat dopisy, vypůjčit knihy a časopisy. Vojenské domovy měly i sportovní inventář s řadou her a organizovaly pro vyplnění času divadelní a hlavně kinematografická představení, přednášky, diskuse, koncerty, vycházky a projížďky pro nemocné v nemocnicích. V rámci této činnosti byla možnost pořádat i biblické hodiny a působit i jinak výchovně.

Také za maďarského útoku na Slovensku v květnu 1919, kdy bylo nutno na východní stranu hranic převelet mnoho vojáků, hlavně legionářů, byly služby vojenské YMCA velkým přínosem. V době největšího rozsahu vojenské práce bylo na území ČSR 70 vojenských středisek YMCA se 229 sekretáři. Z těch bylo 31 amerických, ostatní byli lidé domácí, pro které musely být v roce 1919 zřízeny v Žilině školící kurzy.

Pro zajímavost cituji ze služebního předpisu čsl. branné moci MNO č.j. 57/21:

„Působení a správa vojenských zátiší.“ (Poslyšte, jak z toho dýchá prvorepubliková kultura a etika.)

„Účelem vojenského zátiší jest poskytnouti čl. branci v době mimoslužební bezplatně prostředí, kde by mohl pohodlně pobývat, čísti, psáti, pěstovat sebevzdělání, ušlechtilé hry, zpěv, hudbu, tělocvik, sport a družnost. Vojenská zátiší odvádějí vojáka od toulek, pijáctví, prostituce a vůbec špatné společnosti. Mají doplniti ostatní výchovu vojákovu po stránce osvětové, mravní a tělesné, aby vznikaly povahy souměrně vyvinuté.

1) YMCA postará se pro každé vojenské zátiší o jednoho zkušeného sekretáře (správce), jehož služné bude plně hraditi.

2) YMCA zapůjčí následující zařízení, kterých dnešní vojenská zátiší užívají, v neztenčeném stavu po dobu trvání tohoto ujednání, a to:

a) nábytek (malé stoly, židle atd.)

b) nářadí do tělocvičen (koně, bradla, můstky, žíněnky, tyče ku šplhání)

c) atletické potřeby (míče, disky, oštěpy, lana, stojany a tyče ke skákání, rukavice k boxu)

d) hry společenské (šachy, dáma, domina, kulečníky)

e) hudební nástroje (piána, fonografy s deskami, harmoniky, housle, rohy, klarinety, bubny)

f) knihovny (nejlepší čl. literatura a spisy odborné schválené MNO)

g) čítárny (držadla na noviny a podstavce na měsíčníky)

i) kancelářské potřeby

j) kantinské potřeby

k) kino (35 standardních kinostrojů, 6 stereoskopů a potřebný počet filmových programů).

3) YMCA bude dodávati ze svých prostředků po dobu trvání tohoto ujednání:

a) pro čítárny nejlepší české a slovenské, příp. německé, maďarské a bude-li toho potřeba vyžadovati i anglické a francouzské noviny

b) psací potřeby (papír; obálky, podložky, pijavý papír, inkoust a pera)

c) tiskopisy (zpevníky, bible, hudebniny, mapy, náčrtníky, brožury, plakáty a pořekadla)

d) kancelářské potřeby jako jsou gumová razítka, svěrácčky, hřebíčky, váhy, papír se záhlavím, obálky, lep, inkoust, pera.

Pod řízením YMCA může býti v jednotlivých zátiších prodáváno pečivo, káva a kakao za ceny, při nichž se nepomýšlí na zisk.

Ve vojenských zátiších budtež prodávány pouze ony druhy zboží, jež byly předem schváleny ústředním ředitelstvím YMCA za souhlasu MNO. Alkoholické nápoje nebudtež za žádných okolností prodávány nebo podávány v místnostech vojenského zátiší.

Z potravin může vojenská správa toho času přenechati vojenským zátiším proti zaplacení pouze kávové konzervy, a to jednu dávku denně pro průměrný počet návštěvníků za tytéž ceny, za jaké se prodávají kávové konzervy vojenským útvarům, jakož i palivo potřebné k vaření. “

Na závěr ocituji dopis přednosta osvětového oddělení MNO Dr. Fr. Oberpfalcera národnímu řediteli YMCA pro Československo W. W. Gethmanovi z 31. prosince 1920, který dokládá, jakého uznání a jaké vděčnosti se YMCA těšila od představitele branné moci mladého, demokratického československého státu: „*Na sklonku roku 1920 cítím se povinen vysloviti Vašemu sdružení uznání za práci vykonanou ve prospěch čs. vojinů. Zřídili jste a vedli s velikým nákladem a obětavou péčí tolik domovů po celém státě, zpřijemnilo jste tím našemu vojákovu těžkou službu vojenskou a pečovali jste o jeho zušlechtění mravní, dávajíc mu poučení i zábavu, knihovny i čítárny, přednášky a kursy, koncerty a večírky. Tisíce a tisíce vojinů bylo Vámi dobře a levně pohostěno.*

Zabezpečili jste si trvalý vděk mladé naší armády, které jste s nezištnými úmysly humánními přispěli v nejtěžší době poválečné.

Děkujeme Vám, pane řediteli, a všem Vaším sekretářům za vykonanou práci, děkujeme Vašemu sdružení za milionovou pomoc peněžní a hmotnou a přejeme Vám do nového roku všeho nejlepšího.

Přijměte, prosím, projev mé hluboké úcty.

Přednosta osvětového oddělení MNO:

Dr. Fr. Oberpfalcer“

Prameny:

Křesťanská revue 1931

Dušan Franců : Historie YMCA, rukopis z r. 1947

Archiv YMCA

Osobní archiv P. H.

V. Vondrášek, Výchovná práce v čsl. armádě po r. 1918, MO ČR 1993

Význam YMCA v dějinách Československa

Pavel Kosatík

Nejstarší, největší a nejrozšířenější mládežnická organizace na světě se blížila do střední Evropy postupně, natřikrát a pokaždé jinak. Každý z těchto pokusů se opíral o původní „americký“ ideový základ, ale postupem času se k němu přidávalo stále víc idealismu české provenience. Celospolečenský úspěch Ymky v době mezi světovými válkami se zdá být výsledkem skutečnosti, že se oba tyto ideové zdroje ocitly víceméně v rovnováze.

Dušan Franců to kdysi napsal pěkně: „Ymca slavila celkem třikrát vjezd do těchto zemí.“ První vstup inspiroval už v roce 1879 tehdejší pražský student Alois Adlof a jeho pohnutky se velmi podobaly pohnutkám zakladatelů Ymky v roce 1844, kteří v reakci na prohlubující se industrializaci v Anglii (se všemi negativními důsledky pro život dělníků, obzvláště těm z mladé generace) zatoužili pozdvihnout životní styl obyvatel průmyslových center, na prvním místě opět mládeže.

I v Čechách se tedy začalo prosazovat křesťansky orientované dobrovolné, nepolitické a neziskové sdružení, usilující o plnohodnotný život mladých lidí. Z biblických a modlitebních schůzek, které Adlof organizoval, vzniklo sdružení s názvem Spolek křesťanských mladíků. Program běžný u obdobných spolků (studium bible, zpěv a diskuse o náboženských otázkách) se rozrostl i o činnost vzdělávací a společenskou. Počet místních sdružení se rychle zvyšoval, v roce 1893 jich existovalo devět, v roce 1909 už sedmdesát.

Druhý „slavný vjezd“ do Československa souvisel s činností vojenské Ymky za první světové války, hlavně v ruských legiích, kde mezi našimi legionáři působili sekretáři Ymky americké (s obdobným cílem, jako byl ten „Adlofův“: pečovat o duševní rozvoj mladých vojáků zvláště v jejich volném čase. Po roce 1919 byla tato činnost přenášena i do rodících se struktur mírové československé armády: většinou v místech s velkými vojenskými posádkami na Slovensku a na Podkarpatské Rusi.

Od počátku dvacátých let, s postupným uklidňováním politické situace ve střední Evropě, činnost vojenské Ymky v ČSR přebírala Ymka civilní. Jejím rozvoji opět napomohla přítomnost amerických sekretářů, kteří v republice začali působit na osobní žádost a přímluvu prezidenta Masaryka. To byl třetí a nejslavnější „vjezd“. Výsledkem byl silný podíl na zrodu nové československé demokratické elity: té části mladé generace, která s chutí a zároveň zodpovědně přijala za svůj úkol budování demokratického státu.

Situace v zemi byla po roce 1918 složitá. Národ slavil samostatnost, zároveň však vlivem války upadl do nejhlubší duchovní krize ve své novodobé existenci. Jeden a půl milionu lidí během pár měsíců opustil katolickou církev, přičemž naděje církví evangelických, resp. církve československé, že odrodilci přejdou natrvalo k nim, se ve většině případů nesplnila. Rozchod s katolickou vírou často znamenal rozchod s vírou jako takovou, popřípadě příklon k různým jejím triviálním formám, jako byl spiritismus. Mnozí věřící, ač různých vyznání, si nad erupcí novodobého, primitivního ateismu zoufali – ačkoli zároveň je třeba dodat, že odchod z církve v mnoha případech ve skutečnosti neznamenal vědomou rezignaci na víru, jako spíš (dobové atmosféře odpovídající) politickou manifestaci, reakci na mnohaletou symbiózu katolického kléru s panovnickým domem v Rakousku-Uhersku.

Bezprostředně po roce 1918 se Ymka nejčastěji jevila jako další forma duchovního importu přicházejícího z Ameriky. Příchod metodistů, jehovistů, Armády spásy atd., kteří všichni začali v republice působit víceméně najednou, napomohl vzniku předsudku, podle kterého měla být Ymka podezřelou, neboť nenárodní organizací. Její idea byla evidentně širší, než aby se dala poměřovat jen starým metrem národovecké „služby národu“. Odtud nebylo daleko k podezření, že představitelé Ymky mimo její oficiální program sledují ještě nějaké skryté a „cizácké“ záměry. Tím nejčastěji vytykaným záměrem byla americká duchovní a politická expanze v zemích tzv. sanitárního kordonu.

O tuto expanzi v určitém smyslu skutečně šlo, měla však jinou podobu. Pozoruhodným, ve své době často citovaným výrokem ji vyjádřil tehdejší americký prezident Coolidge, když řekl, že „Ymky se nejlépe hodí k tomu, aby vytvářely o otázkách, které zajímají veřejnost, veřejné mínění. Veřejné mínění vytvoří

tím, že vyzvou, zahájí diskusi a přednášky.“

Byla to výzva k novému občanství. Ve střední Evropě nebyla úplně nová, rozhodně však o ní nebylo možné říci, že by se byla dosud potkávala s masovým ohlasem. Svě o tom mohl vyprávět například Masaryk: stal se prezidentem z několika důvodů, obdiv k jeho konceptu individuálního občanství však mezi nimi, pokud je z pramenů známo, nebyl.

Přitom však právě o Masarykovi bylo možné říci, že vlastně už od dob svého příchodu do Prahy se zasazoval o ono pojetí občanství, na jakém staví americká demokracie a z něhož vzešla také Ymca. V americké demokracii na rozdíl od té evropské je svět politického jednání mnohem bytostněji spojen a prolnut s náboženským fundamentem. Institucím se věří nejen proto, že si lidé jejich členy odhlasovali ve volbách a uznávají podřízenost menšiny většině, ale protože v každé veřejné instituci jsou schopni vnímat i odlesk Božího záměru.

V Evropě se to ne vždy snadno vysvětluje. Ale americký zločinec se přece podřizoval americkému šerifovi či soudci nejenom z „evropských“ důvodů, jako je strach, ale i proto, že v cizím úsudku o sobě občas, a třeba i nerad, zaslechl hlas kohosi jiného a vyššího. „Nejsem to jen já, kdo o tobě rozhoduje.“ Tato slova by mohla mít ve štítě vepsáno leccjaká americká instituce.

Plynulo z toho, že v americkém pojetí náboženství nebylo místa pro víru založenou na pasivním a bezmocném smíření s Bohem nebo daným společenským stavem. Bůh v Americe naopak věřícímu říkal: „Jednej“ a naznačoval dokonce jak. Mnoho lidí, a zdaleka nejen Američanů, bylo a je přesvědčeno, že takový systém (spojující ideální s praktickým, nadčasové s všednodenním atd.) v zásadě funguje. Sotva tedy bylo divu, že se toto pojetí u nás začalo nejintenzivněji šířit právě po roce 1918, kdy se vztah k nadsmyslnu obecně u nás ocitl v krizi a kdy po řešení neoddělujícím oba světy vznikla poptávka.

Zdá se to možná moc obecné ve srovnání s konkrétními výsledky meziválečné Ymky, které se také na doklad úspěšnosti této organizace uvádějí nejčastěji. Ano, Ymca začala budovat společenská střediska a v nich klubovny, čítárny, písárny, studovny. Nabízela jídlo a nocleh za režijní cenu. Organizovala biblické hodiny, ale také jazykové, odborné, řečnické a ostatní kursy. Pořádala vzdělávací přednášky, akademie, koncerty a další kulturní představení, zřizovala

tělocvičny a plovárny, organizovala tábory pod širým nebem, mohla se pochlubit bohatou publikační činností. Do té doby převažující sokolská tělovýchova (s důrazem na prostná a nářaďová cvičení) byla díky Ymce obohacena o nové a dosud u nás neznámé sporty jako volejbal, basketbal nebo lukostřelbu. V širokou známost vešly sociální kampaně Ymky, jako Vánoční strom republiky nebo oslava Dne matek. V Ymce se vystřídaly desetitisíce členů, atd. atd.

Ale všech těchto úspěchů by sotva bylo dosaženo, nebýt ideového základu, o který se činnost Ymky opírala: Dobrá myšlenka je jenom ta, která funguje v praxi a prospívá lidem. Nejvznešenější idea, pokud druhým nepomáhá a pokud nenajdeme její ohlasy v každodenním životě, ztrácí právo na existenci. Právě toto bylo myšlení ve středoevropském prostoru nové, vždyť předtím a vlastně i potom si velmi mnoho českých myslitelů udělalo kariéru na ideách, které kromě nich už nikdo další nepotřeboval.

„Ymkařské“ kritérium praktičnosti nutilo lidi uvažovat složitěji. Dosud v Čechách kvetl buď nacionalismus, nebo jeho negace, národnostní skepse. První plodil v masách nereálná očekávání, druhý zbavoval chuti něco dělat. Československá Ymka na škále vroubené oběma extrémy našla smysluplný směr své činnosti ve vědomém vlastenectví. Odmítala coby floskuli abstraktní humanitu, člověk podle ní není schopen mít rád stejnoměrně celé lidstvo. Ale konkrétní humanita, projevující se v lásce k vlastnímu národu, možná je.

Myšlení v extrémech (buď-anebo), tolik vlastnímu moderní době, se Ymka vzeprěla v celé oblasti vztahování se ke světu. Jsi pro socialismus, nebo jsi proti? zdála se znít základní otázka nové doby. Ale k ymkařskému myšlení patřilo podrobit i tuto tezi kritice a přeformulovat ji: socialismus ano, ale křesťanský a odpovídající v tom tradici, z které vzešel.

Takže něco víc než jenom evangelizace a něco úplně jiného než tělocvik. Budování společnosti opřené o koncept demokracie, která se nebojí čelit hroživě se rozmáhajícím totalitám. „Nejsme přáteli ‘idealismu’, který duchovní život odděluje od hmotného; žádáme si u mládeže porozumění pro věci hospodářské, finanční, obchodní, politické. Proto nespolehneme jen na intelektuály, naopak obracíme se se žádostí o součinnost v první řadě k lidem praxe, k obchodníkům,

živnostníkům, průmyslníkům, dělníkům; jejich spolupráce na československém kulturním životě má být větší a vlivnější než dosud.“ (brožura *Co je a co chce Akademická Ymca?*, Praha 1930)

O silném ideovém základu americké Ymky svědčí nejlépe fakt, že konkrétní podoby víry pro tu či onu zemi nebyly nikde předepsány. Ymka se sice zrodila z anglického a amerického protestantismu, ale jinak se organizovala podle místních poměrů: v Polsku na sebe brala katolickou, v Srbsku pravoslavnou podobu. V meziválečném Československu byl tento úkol vzhledem k šířícímu se ateismu o něco obtížnější. Ale že se ho podařilo objevit, dokazuje, nač pamětníci této československé Ymky dodnes nejraději vzpomínají: na způsob a úroveň diskusí, jež se v Ymce vedly.

Že je dobré diskutovat, verbálně potvrdí každý, ale kdo to aspoň jednou zažil, ví, že ke smysluplné diskusi nestačí jen dohoda na základě technických pravidel. Kdyby to bylo tak snadné, bylo by rozkoší sledovat diskuse například v českém parlamentu. K tomu, aby diskuse skutečně zafungovala, musí být účastníci osobnostmi s lepší než pragmatickou výbavou, odpovídající požadavkům každodenního života.

Konkrétní představu o diskusích v Ymce nabízejí materiály, jako je brožura *Výchova k mezinárodnosti v Ymce* (Praha 1931). Publikace obsahuje otázky doporučené pro diskusi na téma *Co znamená milovat svůj národ (stát)*. Vedle dotazů předvídatelných a tázících se spíše po znalostech („Čím speciálním přispěl náš národ ve světové historii?“) text přináší i otázky provokující k myšlení v pozemských kategoriích („Kdo jsou větší vlastenci? Ti, kdo nejvýrazněji a nejdokonaleji vyjádří své národní cítění či ti, kdo se často přes odpor celé společnosti snaží vést svůj národ k novým metám?“). O skutečné úrovni debaty však vypovídají až závěrečné dotazy týkající se transcendence. V dnešní debatě by je tímto způsobem asi položil jen málokdo: „Jak se projevil Bůh ve vašem národě? Má Bůh své oblíbené národy? Jestliže má Bůh nějaké posláni pro každý národ, není možné, abychom se mýlili?“

Ti, kdo se těchto diskusí účastnili, se neučili jen diskutovat, ale dostávali do debat i do života rovnou mravní kotvu. Cosi, co člověka přesahuje a ukazují

mu jiná než jenom jeho vlastní měřítko. Člověk takto vybavený pak byl schopen diskutovat o všem s jedinou výjimkou: nepochyboval o základu a smyslu života svého i ostatních. Diskuse se vzdálila slzavému údolí, přestala se podobat hádce.

Dodnes se dost často citují věty Emanuela Rádla, patrona Akademické Ymky, odsuzující tezi o neslučitelnosti náboženství s praktickým životem. Rádl slovy i činy dosvědčoval, že je to přesně naopak. Věřící člověk je povinen aktivisticky zasahovat do života kolem, protože právě jeho o transcendenci opřené myšlení je dostatečnou bází pro reformu. Dojde-li ve společnosti ke konfliktu, člověk nejenže do něho má vstoupit, ale má se v něm angažovat celý a bez rezerv. Touto naprosto nepragmatickou myšlenkou Ymca nepřestává imponovat hlavně v pragmatických dobách.

Je zřejmé, že lidé utváření v Ymce tímto způsobem, dávali pojmu demokracie úplně jiný obsah, než je ten dnes převažující. Naše dnešní demokracie je formální: máme všechny nutné instituce, ale postrádáme kvalitní lidský materiál, který by je vyplnil. Ymkařská demokracie směřovala ke vzniku úplně jiné, v žádném případě ne utopické společnosti. Každý člověk se v ní řídil zároveň pozemskými i Božími pravidly, byl vždycky zároveň svobodný i nesvobodný – a nikdy nebyl v duši opuštěný a sám.

Vzdělávání sekretářů YMCA za první republiky

Zora Dvořáková

Československá YMCA měla v červenci 1921 sjezd, na němž přešlo její vedení z rukou amerických do rukou českých. Emanuel Rádl v brožuře „Československá YMCA“ (vydané 1922) napsal, že o Ymce jsou rozšířeny nejrůznější pověry, které jsou pak využívány k agitaci proti ní. Objevila se i domněnka, že YMCA je používána ke špionáži ve prospěch Ameriky. V zemi, kde bývaly nadřazeny stranické a sekulární zájmy, se s rozpaky přijímala její humanitní a vzdělávací práce, která byla otevřená všem bez ohledu na národnostní, náboženskou, politickou, sociální a rasovou příslušnost. Právě tato vstřícnost vůči komukoliv a tolerance ulamující hroty nedorozuměním, případně až nepřátelstvím, vzbuzovala nedůvěru. Nicméně její sociální práce, kterou za války konala mezi našimi vojíny na Sibiři i v legionářských řadách dohodových armád a později už v Československu ve vojenských zátiších a domovech, si vydobyla uznání a respekt. Celkem vložila americká YMCA do práce u nás kolem 50 milionů korun a v roce 1921 to odevzdala do našich rukou včetně svého pracovního programu, své metody a své organizace. (V té době byl ústředním ředitelem pro ČSR W. W. Gethman, v čele ústředního výboru YMCA stál jako předseda prof. Frant. Drtina, úzký spolupracovník T. G. Masaryka z realistické strany a souputník jeho předválečných bojů. Místopředsedou YMCA byl tehdy prof. Em. Rádl. Už jen tato jména objasňují masarykovský duch, kterým se YMCA vyznačovala.)

Na významnou etapu působení YMCA v československém vojsku navazuje práce občanské Ymky v místních sdruženích v čele s jejími sekretáři. Než se začneme zabývat přímo jimi, je třeba si ujasnit, kde a proč vznikla místní sdružení YMCA. Byla zakládána v letech, kdy se svět vzpamatovával z otřesu I. světové války a víra, že tohle se už nesmí opakovat a že je třeba vše učinit pro udržení míru, byla dominantní a výrazně se promítla do působení Ymky.

Místní sdružení YMCA se zakládala tam, kde byla velká potřeba dosažení národnostního a sociálního smíru. V té době se budovy YMCA teprve stavěly,

včetně budování pražského paláce YMCA. Nicméně výčet venkovských míst je sám o sobě výmluvný:

Liberec – v ymkařských materiálech je charakterizován jako průmyslové středisko, město německé a české, kde YMCA pracuje s oběma národy (budova se staví).

Rakovník – YMCA tady spolupracuje se všemi sociálními organizacemi.

Hradec Králové – YMCA je zaměřena na studentskou mládež (budova se staví).

České Budějovice – ve městě se silnou německou menšinou je práce Ymky velmi potřebná.

Brno – YMCA v hlavním městě Moravy.

Kladno – v tomto důležitém průmyslovém centru s německou složkou obyvatelstva, kde se vyskytují sociální problémy, je práce Ymky velmi žádoucí (budova se staví).

Olomouc – YMCA má budovu, kde se scházejí Češi a Němci.

Kroměříž – YMCA zde má čilou činnost vzdělávací a sportovní.

Znojmo – město s obyvatelstvem českým a německým (budova se staví).

Bratislava – přístavní město s obyvatelstvem všech sociálních tříd, kde žijí Slováci, Češi, Maďaři a Němci. Zdejší budova Ymky je označena za největší ve střední Evropě.

Bánská Bystrica -YMCA zde pracuje se Slováky, Němci a Maďary (budova se staví).

Lučenec – YMCA zde pracuje se slovenským a maďarským obyvatelstvem.

Také se začalo s činností Ymky ve Vrútkách, ale tady sdružení zaniklo.

V té době už existovaly dva letní tábory: na Oravě a na Sázavě.

V roce 1923 vyšel první ročník časopisu sdružení YMCA v Československu s prostým názvem YMCA. Vycházel jako dvouměsíčník. V jeho redakčním sboru byli: Em. Rádl, J. L. Hromádka, B. Jerie, V. Havel, Fr. Kubka (odpověd. red.) a L. J. Karlovský. Jednotlivá čísla časopisu bývala tématicky zaměřená a prostor byl poskytován i jiným mírovým svazům a sdružením. Např. 2. čís. II. roč. 1924 byl poskytnut Lize žen pro mír a svobodu u příležitosti jejich mezinárodního kongresu ve Washingtonu v květnu 1924. Ymca vskutku pracovala v duchu svého programu a uplatňovala zásadu bratrství založeného na křesťanských principech. Od roku 1927 začala vydávat Křesťanskou revui za vedení

Em. Rádla, J. L. Hromádky a Jaroslava Šimsy. Tehdy se také konstituovala Akademická YMCA. Vysoká úroveň a rozmanitost Křesťanské revue k ní připoutala velký okruh čtenářů, a to nejen z evangelických kruhů, ale také intelektuálů nejrůznějšího zaměření.

YMCA pravidelně pořádala sjezdy a konference, z nichž si všimněme podzimní konference ústředí YMCA z 15. a 16. září 1928 v Poděbradech. Na ní podal americký sekretář Barden zprávu o současném personálním stavu. V ČSR pracovalo 8 amerických sekretářů pod vedením ústředního výboru (národního výboru) YMCA v ČSR. Celkem YMCA měla 76 pracovníků, z toho v městských Ymkách bylo zaměstnáno 43 sekretářů, v Akademické Ymce 4, na ústředí 3, v církevních svazech 6, 2 sekretáři byli na studijní cestě (a všeobecných pracovníků bylo 10.) Vzhledem k úkolům a záměrům Ymky by se počet sekretářů měl zvětšit o 16. Barden upozornil, že musí být náhrada za ty, kteří odcházejí studovat za hranice, což je svrchovaně žádoucí. Jde o to, aby přejímali funkce dosud zastávané Američany. Není však snadné najít lidi pro sekretářskou práci. Přepokládá to určité povahové vlastnosti, vzdělání, vůdcovské schopnosti, odpovědnost. Musí se zabezpečit „udržování stipendií pro stálý výcvik začátečníků a přítomných zaměstnanců, jde tu o konference, cvičné kurzy, nebo krátkodobé školy, návštěvy zahraničních škol Ymky a ciziny vůbec, dále jde tu o knihovnu vybavenou hodnotnou literaturou a praktickým materiálem, a tvoření dalších pomůcek a studijních kursů.“

Někteří sekretáři, kteří se zpravidla s činností Ymky setkali už za války a po válce pracovali ve vojenských zátiších, si zvolili práci Ymky jako své životní poslání. (S takovouto životní dráhou se setkáváme u Josefa Firsta, kterého dosud pamatují pražští ymkaři, u Emila Novotného, který působil v Liberci, u mého otce Karla Růžičky, který pracoval v Kladně, u Jana Pacanovského z Bratislavy a takových případů je více.) Během svého sekretářského působení prodělali řadu kursů, tématicky různě zaměřených, v nichž nechyběla příprava na biblické hodiny, charakterové rozhovory, přednášky z naší historie, historie světové, historie Ymky, byla zastoupena sociální problematika, národnostní problémy, pacifismus, sionismus, psychologie vůdcovství, využití volného času atd., ale právě tak tělovýchovná a sportovní průprava, příprava a vedení táborů. V těchto kursech se pracovalo velmi intenzivně, od rána do večera, začínalo se

v pondělí a končilo se v sobotu. Existovalo stálé propojení s ostatním světem, československá YMCA měla zastoupení na všech konferencích v zahraničí.

Sekretáři odjížděli do zahraničí na stáže. Např. Emil Novotný v roce 1929 odjel asi na tříměsíční stáž do Anglie. Karel Růžička odjel 31. března 1930 do ymkařské školy v Ženevě. Byla jednoměsíční. Podle absolvenstské fotografie byl tu i Fráňa Velkoborský, působící v Ymce v Hradci Králové.

20. dubna 1931 Karel Růžička odjíždí na stáž do USA a Kanady. Stáže měly umožnit poznání činnosti Ymky v praxi a to jak v místních sdruženích, tak v táborech. Proto Karel Růžička v Kanadě pobýval i v ymkařském táboře u Wilsonova jezera a v dalších jezerních oblastech a účastnil se přípravy tábora na letní běh. Poznal život Ymky v Montrealu a 27. července odjel do Toronta, kde se setkal s prof. Rádlem a sekretáři pražské Ymky Aplem a Matysem. Všichni se účastnili zahájení světové konference YMCA, při níž nechyběl seminář poskytující povědomí o Ymce v ostatních částech světa. Stáž pokračovala pobytem v USA, kde se Karel Růžička seznámil s činností Ymky v řadě míst (Buffalo, Cleveland, Davenport, Cedar Rapids, Chicago, Wisconsin, Milwaukee, New York aj.). Z této stáže se domů vrací 20. září 1931. Takovouto průpravou procházeli i další sekretáři.

Ve 30 letech, kdy mír začínal být ohrožován fašistickým a posléze nacistickým nebezpečím, československá YMCA měla své zastoupení na různých mezinárodních setkáních a konferencích. Tak tomu např. bylo v Ženevě 1936, kde se konal Světový kongres mládeže pro mír.

Zprávu o tom přinesl pro Ideovou komisi Ymky Jaroslav Šimsa. Přes veškeré autorovy naděje, že budoucnost bude mírová, zpráva potvrzuje, jak byl tehdejší obraz světa složitý a jaké hrozby v něm narůstaly. Autor přiznává, že německá, italská a japonská mládež se nedostavila, ačkoliv o tuto mládež pořadatelům nejvíc šlo. Napsal: „I když kongres nenašel společné krédo mladé poválečné generace, naznačil alespoň cestu, kterou se dát. Celkem lze považovat kongres za velmi zdařilý. Úspěch je to tím větší, čím prudší byla lživá antikongresová kampaň i v samé Ženevě.“ (Kongres byl vydáván za dílo komunistů.) V těch několika málo větách je obsažena tragédie následujících desetiletí, v nichž boj

o moc (zabarvený hnědě i rudě) krutě poznamenal miliony lidských životů. Proto se musíme zeptat: jak potom v tomto nelítostném světě vyznívá práce ymkařských sekretářů, kteří v ní spatřovali smysl svých životů? Máme je vnímat jako velké idealisty, jako lidi příliš důvěřivé a svým způsobem naivní?

Abych nekončila vyloženě pesimisticky, s úlevou připomínám projev amerického ústředního sekretáře z roku 1924 Gethmana. Po otřesné zkušenosti z I. světové války pravil: „Ztráty na lidských životech a majetku jsou obrovské, ale přece znamenají menší neštěstí, srovnáme-li je s faktem podlomení mravnosti a snížení ideálů kulturních a civilisačních.“ A totéž se dá říci o době po skončení druhé světové války a rovněž po skončení komunistické totality. A právě v této oblasti i dnes je potřeba práce ymkařských sekretářů, aby svým úsilím pomohli vrátit podlomené mravnosti a poškozeným ideálům kulturním a civilisačním co jejich jest.

Dokumenty bezpečnostních složek komunistického režimu

Tomáš Bursík

Spor mezi historiky dbajícími na empirický materiál a kolegy, kteří do popředí stavějí konceptualizaci dějin, je spor starý jako dějepisectví samo. Mně je bližší ten první s podmínkami, o kterých bych se rád zmínil. A jsem si vědom toho, že česká historiografie „trpí“ nedostatečným terminologickým či pojmoslovným aparátem. Myslím si, že je to legitimní spor dvou přístupů. Jde tudíž o to, vytvořit konkurenci mezi různými příběhy a interpretacemi. Souhlasím s historikem Pavlem Kolářem, který v nějakém rozhovoru uvedl: *Objektivita ve výzkumu soudobých dějin spočívá paradoxně v tom, že se nám podaří zachovat pluralitu pohledů. Že žádný „správný“ obraz neexistuje, a že soudobé dějiny jsou tudíž dějinami sporu. Soudobé dějiny by měly být dějinami kontroverzními, ale v rámci akademického sporu. Politika by měla poskytnout jistý konsenzus říkající: my jsme pro to, aby se o dějinách svobodně báдалo. A my pro toto bádání vytvoříme institucionální rámec.* To bychom si všichni přáli.

Rok 1948 a další – situace, kdy si moc (vláda jedné strany) monopolizuje informace nejen o přítomnosti, ale i o minulosti. A směrem „dovnitř“ společnosti jsou vypouštěny pouze ty informace, které ona moc uzná za vhodné. Jsou také nějakým způsobem dávkovány.

Písemné materiály tehdejšího bezpečnostního aparátu (ale také soudního a prokurátorského aparátu) jsou rovněž zachovávány v podobě takové, v jaké tyto opory Komunistické strany Československa chtěly, aby na ně bylo nahlíženo. To znamená jediné: jednotlivá fakta, tvrzení, výpovědi osob, záznamy o událostech mohou být upravována, selektována, zamlčována, také smazávána. Ba co více – některé věci, události, děje jednotlivé složky komunistického režimu nechtěly vidět, nebraly je vůbec v úvahu. A tady – takřka každodenně – se potýkám s problémem, co znamená onen fakt nezaznamenání něčeho? A také o nich vůbec nemusely vědět. Prostě se k nim nedopátraly ani za cenu fyzického a psychického utrpení vyslychaných osob. Navíc řada pokynů, přání, rozkazů se dala ústním podáním.

Domnívám se, že i dochované archivní materiály (vyšetřovací spisy StB, soudní a prokurátorské spisy) si vládnoucí režim uchovával pro své potřeby. Co kdyby náhodou byly někdy potřebné a opět se staly nástrojem např. další represi či režimní propagandy. Asi již rozumíte, kam tím mířím. Zajímá mě protikomunistický odboj v Československu. A narážím na podobné věci, jako mladí historici v šedesátých letech minulého století: *O čem psané prameny nemáme, to se nestalo*. A nezbývá než se s tím nějak poprat. Tady odkazuji na velmi podnětnou studii Zdeňka Vašíčka o historikovi Janu Tesařovi: [...] *Musel antcipovat metody orální historie, etnohistorie a dějin mentalit [...] Interview, dotazníky, výběr svědků a jejich konfrontace, sledování toho, jak se utváří kolektivní paměť*. K tomu dodávám nechat se inspirovat přístupem a knihami Petra Fidelia, Vladimíra Macury aj.

Interpretace pramenů¹

Dovolte mi vytknout před závorku jednu věc: kritické zhodnocení materiálů vytvořených Státní bezpečností (ovšem nejen jí, ale mnoha dalšími orgány a institucemi spjatými s KSČ, resp. s orgány státu po roce 1948) je obtížný úkol. Komunistický totalitní režim měl svůj vlastní jazyk k popisu života kolem sebe, konstrukci sobě uzpůsobeného obrazu o skutečnosti. Například práce s výslechovými protokoly, slovy prof. Viléma Prečana, *je velmi náročná na interpretační dovednost historika a na schopnosti naučit se s nimi pracovat*.² Ale podobně je nutné pracovat s materiály tehdejších soudů a prokuratur všech úrovní, s materiály bývalé Správy nápravných zařízení aj. Je velmi potřebná

¹ Na tomto místě pro zájemce zmiňuji příspěvek Prameny k dějinám třetího odboje PhDr. Jiřího Mála, bývalého politického vězně v publikaci BABKA, Lukáš — VEBER, Václav: *Za svobodu a demokracii III. Třetí (protikomunistický) odboj*. Univerzita Hradec Králové, Hradec Králové 2002, s. 33–44. Pan Málek zde vyjmenoval instituce, na které je možné se v případě zájmu o danou problematiku obrátit. S přijetím zákona č. 499/2004 Sb. a také zákona č. 181/2007 Sb. se přístup k dokumentům z provenience bývalé Státní bezpečnosti, Komunistické strany Československa a dalších institucí mnohonásobně zlepšil. Je velkou škodou, že jen velmi těžko je možné na této problematice zainteresovat daleko větší množství odborně zdatných pracovníků, kteří by se obrovskému množství archivních dokumentů z období let po roce 1945 v jednotlivých archivech věnovali. Ti současní, při neustále se snižujícím počtu, se nemohou přes veškeré úsilí zároveň věnovat uspořádávání jednotlivých fondů, a zároveň vyhovět neustále se navyšujícím požadavkům z řad badatelů.

² Úryvek z vystoupení prof. PhDr. Viléma Prečana, CSc. na semináři Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR 5. května 2006.

znalost „atmosféry doby“, metod, jichž při výsleších bylo využíváno, taktiky používané ze strany vyslychajících i nutnost „vcítit“ se do postavy vyslychané (oběti). Zároveň se domnívám, že metody Státní bezpečnosti z poloviny padesátých let dvacátého století i pozdějších stále v mnohém navazovaly na „zakladatelské“ období komunistické totalitní moci. Především styl práce a jazyk se neměnily.³

Nejen v archivech s celostátní působností (např. *Národní archiv*, *Archiv bezpečnostních složek*), ale především v oblastních a okresních archivech nalezneme zájemce velkou část pramenů vztahující se k dějinám Československa po roce 1945 (např. různá hlášení o událostech, zprávy v regionálních denících aj.). Tyto jsou velmi důležité při mapování protikomunistických aktivit i při výzkumu bezpečnostně mocenských nástrojů, jimiž byla likvidována možná i domnělá ohniska odboje odporu proti nově nastolenému totalitnímu režimu. V *Archivu bezpečnostních složek* nalezneme zájemce velkou část pramenů vztahující se k této problematice. Zde se zájemce dozví mnohé o vytváření mechanismů kontroly nad občany tehdejší Československé republiky, o pestrých formách potlačování skutečné nebo potenciální opozice, občanských iniciativ, nekonformního myšlení. Při studiu rozkladné práce v politickém exilu a činnosti tajných služeb v zahraničí. Ale nelze, alespoň se tak domnívám na základě již několikaletého studia těchto dokumentů, při mapování a při rekonstruování odporu (odboje) proti komunistickému režimu vycházet pouze z tohoto druhu archivních dokumentů. To by vedlo jen k jednostranné reflexi proběhlých dějů, v konečném důsledku by to znamenalo předkládat čtenáři jen další černobílé vidění světa.

Neustálé přemýšlení a rozvažování je nutné při každodenním zkoumání těchto dokumentů. Historik zde není od toho, aby veřejnosti předložil (dlouze oci-

3 Zdeněk Vašíček se k jazyku v dokumentech státních, stranických, justičních a bezpečnostních orgánů z období let 1948–1989 vyjádřil velmi podnětně nejen pro badatele, kteří se touto věcí zabývají: *Čím více se totiž aparát snaží kontrolovat společnost, tím více roste role zákonů a předpisů a k tomu hlášení, svodek a usnesení. V jistém okamžiku se tato papírová hromada osamostatní a začne žít svým vlastním životem, přizpůsobuje si své uživatele. Svazuje nejen své poddané, ale i sám stranický aparát. Podobně skupiny stranických specialistů vytvářejí odborné jazyky doplňující ‚dřevěný‘ jazyk ideologie. Zkoumat takové papírovo-lidské kentaury bylo by potom možno metodami například takzvané intellectual history a prozopografie.* VAŠÍČEK, Zdeněk: Přijetí podmínek. Torst, Praha 1996, s. 183–184.

toval) nějaký dokument. On je zodpovědný za pojmenování definování věci a dějů (zločin, vina, lhostejnost, hrdinství, zrada, obětavost), ale soud nechal na čtenáři samém. A právě u archivních materiálů z bezpečnostní provenience totalitního režimu je nutné dvojnásobně-trojnásobně přemýšlet nad historickým klimatem dané události, nad všemi okolnostmi situace, v níž se lidé rozhodovali a třeba poté jednali, je nutné zvážit veškeré tlaky, stresy, kterým byli účastníci protikomunistického odporu (odboje) každodenně vystavováni.

Ale tím nic nekončí, ba naopak. Již v padesátých, ale poté především v šedesátých letech minulého století dochází k přešetřování mnoha událostí samotným bezpečnostním aparátem (viz Inspekce MV), k revizi a obnově soudních procesů a historik je nucen potýkat se s dalším velkým množstvím archivního materiálu, o kterém ale platí výše řečené. A pokud chce, aby jeho obraz minulosti byl co nejcelistvější, měl by tak činiti. Do toho přichází rok 1968 a řada věcí je i mj. veřejně medializována. Dalšími kamínky do mozaiky jsou rehabilitační spisy z devadesátých let minulého století a materiály institucí, které některé z případů „vyšetřovaly“ (viz Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu). A po celých šedesát let se jako tenká červená linie objevuje a mizí jeden důležitý oříšek k rozlousknutí: lidská paměť. Tady lze mimo jiné odkázat na studii Françoise Mayerové *Vězení jako minulost, odboj jako paměť*.⁴ Autorka se zaměřila mimo jiné na organizaci Konfederace politických vězňů (dále jen KPV) a její snahu prosadit v devadesátých letech rehabilitaci tisíců obětí komunistického režimu a na úsilí vedení Konfederace politických vězňů (KPV) o neustálé připomínání událostí, které mnohé z členů organizace poznamenaly na celý život. S tím může souviset i určitá změna náhledu politických vězňů na sebe sama ve vytváření si obrazu o vlastní minulosti, v němž slovy Françoise Mayerové *postava oběti zvolna přenechávala místo postavě bojovníka proti komunismu, odbojáře*.⁵ Velmi dobře si uvědomuji citlivost této problematiky. Ale nelze pominout, že *pamětníci si nejvíc upravují motivace svých vlastních činů*. Od událostí, o kterých je řeč uplynulo již více než padesát pět let, někdy i šedesát. Většinu z dosud žijící generace politických vězňů bylo tehdy kolem

4 MAYEROVÁ, Françoise: *Vězení jako minulost, odboj jako paměť*. In: *Soudobé dějiny*, roč. IX., č. 1 (2002), s. 42–64.

5 MAYEROVÁ, Françoise: *Vězení jako minulost, odboj jako paměť*. In: *Soudobé dějiny*, roč. IX., č. 1 (2002), s. 44.

dvaceti let. A je to jiná generace, než ta, která na konci čtyřicátých a v padesátých letech byla na vrcholu mentálních a fyzických sil. Mimochodem, řada z nich stála při založení a činnosti sdružení bývalých politických vězňů Klubu 231 v roce 1968.

Všichni přeživší prošli krutým vyšetřováním a mnohaletým vězněním, v šedesátých letech mnozí z nich žádali revizi svých procesů, chtěli očistit své jméno – proto raději o řadě věcí (rozuměj své odbojové činnosti) při opětovném otevření případů pomlčeli. To se týká i snahy o rehabilitaci v roce 1968 i po následné okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. V té době řada z nich své aktivity relativizovala, popř. o sobě mluvila jako o obětech provokací Státní bezpečnosti. Ale např. Jaroslav Brodský a i jiní navrhovali zákon celonárodního usmíření (není toto právě důkaz tvrzení o občanské válce?). V okupovaném Československu po roce 1968 zůstali političtí vězni zločinci a třídními nepřáteli. A po roce 1989 a po soudních rehabilitacích pojem oběť pomalými kroky vystřídal pojem odbojář, hrdina. S tím vším se historik musí vyrovnat odborně vyrovnávat, aby nesklouzl na úroveň laciné žurnalistiky...

Na závěr mi dovoluete jeden postesk: Co vidím jako veliký problém? Mám dojem, že ve všech českých médiích (rozhlasových, televizních i elektronických) se dějiny Československa především po roce 1948, historie protikomunistického odboje a životní příběhy desítek jeho protagonistů „scvrkly“ do pouhých laciných frází, do velmi zjednodušených obrazů, které s odbornou vědeckou disciplínou ve velké většině nemají nic společného. Historie je bulvarizována. Média jsou plná termínů jako hrdina, zločinec, morálka, fizl, kolaborant, aniž by si dotyční, kteří tyto pojmy používají, vůbec obsah těchto pojmů definovali, či si jej alespoň uvědomovali. Ale tváří se velmi zasvěceně a erudovaně. Pro mnohé zainteresované se historie zúžila na vyprávění příběhů bez znalosti archivních dokumentů bez jakékoliv kritické práce s nimi. Klouže se po povrchu, aniž by se šlo do hloubky. Vůbec není, někdy ani historiky a lidmi považovanými za odborníky, reflektována dosavadní historiografie a věci a skutky již dávno známé a i v odborných publikacích popsané jsou „objevovány“ jako velké senzací s palcovými titulky. Navíc se mi zdá, že archivní dokumenty bezpečnostní proveniencí jsou zneužívány v politickém boji. Takto ani s prameny bývalých bezpečnostních složek komunistického režimu zacházet nelze.

Stručný přehled dějin Akademické Ymky

Jiřina Šiklová

Akademická Ymka byla autonomní částí Československé Ymky, úzce s ní souvisela, byla na ní také hospodářsky závislá, ale fakt, že byla organizací především vysokoškolských studentů, jí dával odlišný charakter. Jak již bylo poznamenáno v hlavní stati, byla Akademická Ymka ideovým jádrem celé Ymky a nové myšlenkové proudy do celého hnutí přicházely nejčastěji právě přes ni.

V tomto exkursu se však chci soustředit pouze na zaznamenání dějin Akademické Ymky. (Tato stať byla napsána především na podkladě písemného materiálu zapůjčeného mi pamětníky a účastníky a z článků a poznámek v časopisech, neboť archivní materiál k Akademické Ymce není uložen v SÚA, ani v samostatném fondu, ani ve fondu YMCA.)

Dějiny Akademické Ymky úzce souvisí s dějinami OHČS, neboť Akademická Ymka se vlastně formovala na půdě OHČS, vznikla osamostatněním křesťanský zaměřené skupiny v rámci OHČS. Jak již bylo poznamenáno v historii OHČS, diferencovaly se uvnitř obrodného hnutí hned od počátku dvě skupiny: etická, spíše osvětářsky zaměřená, a druhá, jasně křesťanská. Počáteční dílčí vnitřní nesrovnalosti – prosazování jiného druhu přednášek, zdůrazňování a zase naopak opomíjení křesťanské problematiky – vedly v roce 1924 již k otevřenému úsilí o samostatnost skupiny studentů silněji orientovaných na křesťanství (na konferenci studentů v červenci 1942). Ve školním roce 1925-26 byl v OHČS v Příbrami a v Praze zahájen cyklus samostatných čtrnáctidenních diskusních večerů s jasně křesťanským zaměřením a 12. 12. 1925 byl poprvé projednáván návrh o rozdělení OHČS na část studentů interesujících se více o etické otázky a na část křesťanský orientovanou, která pak chtěla z podnětu příbramského sdružení (6. 7. 1926) založit svůj vlastní odbor při Československé Ymce. Letní konference OHČS v roce 1926 byla již rozdělena na část etickou a část křesťanskou a v říjnu vznikla vedle OHČS v Příbrami ještě AY. Křesťanská skupina v rámci OHČS v Praze, jejímž předsedou byl tehdy J. L. Hromádka, se přihlásila (přes počáteční nesouhlas samotného Hromádky) k programu AY a 15. 1.

1927 schválili tento program i delegáti skupiny OHČS z Příbrami, Brna, Bratislavy. 22.–24. 4. 1927 se konala v Radešovicích u Říčan ustavující konference delegátů AY v ČSR, kterou vedl Hromádka, Rádl a americký sekretář Lowrie. V červenci téhož roku (12.–13. 7) se konala v Opočně u Náchoda již samostatná konference AY, již začala později pověstná tradice letních konferencí. Tématem konference bylo Student a křesťanství, které vrcholilo diskusí na téma: Čím je nám osoba Ježíšova. Hlavní podíl na přípravě této konference připadl na J. L. Hromádku, E. Rádlu a na sekretáře Ymky D. A. Lowrie, prof. J. B. Kozáka, ing. Teindla a Julii Matouškovou. Na této konferenci byla jasně vytčena další linie AY, totiž její důsledná orientace především na duchovní stránku ve výchově, na moderní aktivní, až aktivistické pojetí křesťanství. O jejím interdenominacním a nenacionálním charakteru svědčilo již to, že účastníci této konference náleželi celkem k 15 různým vyznáním (včetně 20 účastníků bez vyznání) a k sedmi národnostem a že mezi účastníky byl jak vůdce katolické mládeže z Rakouska prof. dr. Michael Pfliegler, tak kalvínský biskup z Budapešti dr. L. Ravasz. Místní organizace AY byly v Brně, Příbrami, Bratislavě, Poděbradech, v Lučenci a v Hradci Králové. Vedle těchto organizací existovaly ještě středoškolské skupiny na deseti místech v republice. Celkový počet členstva je těžko zjištělný, neboť archiv AY není uložen v SÚA, a tak jsem musela spoléhat pouze na výpovědi pamětníků. Jednotlivé organizace AY obvykle neměly více než 150–200 členů (v Praze a v Bratislavě). Jejich vliv však byl mnohem větší, neboť diskuse jimi pořádané byly volně přístupné a stávaly se často diskusní tribunou mnoha zcela odlišných směrů. To konečně souviselo se základním programem AY, totiž s její snahou „vytrhnout studentstvo z různých dogmatismů radikálních napravo i nalevo, aby se naučilo snášet cizí mínění a dovedlo raději pracovat než agitovat, demonstrovat a protestovat“, jak psal E. Rádl v článku Budoucnost AY ve sborníku V boji o novou generaci na str. 12. Programem tedy byla „aktivní a aktuální“ zbožnost, tj. vnášení křesťanství do vztahů a jednání ve veřejném a společenském životě, důsledný ekumenismus a obdobně jako v Československé Ymce i výchova vůdčích pracovníků pro veřejný a politický život. V centru AY stál J. L. Hromádka, který také v ní našel největší pochopení pro své pojetí teologie a připravil tak jejím prostřednictvím i půdu pro přijetí této teologie i v širší evangelické veřejnosti. Dále se v AY aktivně, jako přednášející či častí diskutěři, exponovali: J. B. Kozák, F. Šamberger, J. Uher, Eduard Beneš, J. Macek. Dalšími vůdčími osobnostmi ovlivňujícími řešení filosofic-

kých a náboženských otázek probíraných na půdě AY byli prof. Žilka, J. B. Čapek, F. Laichter, ing. J. Teindl, M. Plecháč, I. Dérer, N. Sederblom, E. Winter, A. Schustrová, J. Matoušková, E. B. Lukáč, P. Fraenkl, samozřejmě sekretář Jaroslav Šimsa a neaktivnější ideolog tohoto hnutí Emanuel Rádl. I v této organizaci byl E. Rádl neúnavným aktivistou, který bouřil, probouzel zájem, podněcoval k diskusi a vytvářel typickou atmosféru celé AY a zvláště jejich letních konferencí.

Letní konference byly centrem činností AY, jež je každoročně pořádala v nějakém menším městečku v republice. Účast na nich nebyla vázána na členství v Ymce, a tak opět i zde byl vytvořen dostatečně rozlehlý diskusní prostor i pro lidi různorodých názorů. První konference se konala v Opočně v roce 1927 na téma Student a křesťanství. Druhá byla v Tišnově, pak v Dolním Kubíně, v Litomyšli, ve Velkém Meziříčí, v Novém Městě nad Metují, v Žamberku, Táboře, Přelouči atd. Materiály a závěry diskusí z těchto konferencí byly skoro vždy rozmnoženy a zaslány jednotlivým organizacím či zájemcům. Ve veřejných knihovnách však nejsou, a tak jsem měla k dispozici jen ty, které jsou ve vlastnictví p. faráře M. Plecháče a J. Šimsy. Dalším pramenem pro mne byla Křesťanská revue, zvláště článek M. Plecháče v IX. ročníku na str. 137n., a brožury vydávané Ymkou. Počet účastníků na těchto konferencích se pohyboval kolem 250–300. Pro zajímavost uvádím některá témata konferencí: Mezi starým a novým světem, Odpovědnost nové generace, Proč a k čemu demokracie, Absolutnost Ježíšova, Co znamená následovati Krista atd. Všech těchto konferencí se účastnili i zahraniční delegáti a zástupci světové organizace. Vedle tohoto spojení se zahraničím měla AY přímé organizační spojení s mezinárodním hnutím křesťanského studentstva. Již 12. 12. 1928 byla totiž přijata do WSCF v Mysore v Indii, kde ji zastupoval J. L. Hromádka. (WSCF mělo v roce 1927 300 000 členů a své organizace na 3 113 universitách v celém světě. Mezi těmito organizacemi existovalo neustálé spojení, vzájemná výměna studentů.) Československá AY měla významné postavení mezi organizacemi studentů ve střední Evropě a byla z mezinárodního centra pověřena úkolem vytvořit v ostatních slovanských státech, a to zvláště na Balkáně a ve východní Evropě, obdobné organizace. Psalo se tehdy (v roce 1929) o nutnosti vytvořit „Malou dohodu“ mezi křesťanskými studenty a v ní měla hrát a také hrála čelnou roli AY. Zvláště o tom pojednává již citovaný článek M. Plecháče, B. Hladkého: K Masarykovu

pojetí střední Evropy v KR XI, str. 70.–75; dále A. V. Červinka: Malá dohoda vzorem pro církev, též v KR VII, str. 181 a 286, a článek H. R. Otázka jihoslovenská, KR II, str. 191. Československá Ymka se přímo podílela na ustavení organizace WSCF v Bulharsku v roce 1935.

V polovině třicátých let se AY silně angažovala v protifašistickém boji a později v době okupace se značná část jejich členů přímo účastnila odboje. To je ale problematika, která by měla být zpracována v rámci dějin odboje a spadá do úseku, jenž je mimo časové období této práce. Proto se pouze zmíním o protifašistických akcích AY v polovině třicátých let. Jak již bylo uvedeno v rámci celkové studie, byl od první třetiny třicátých let protagonistou AY její sekretář Jaroslav Šimsa (Em. Rádl v roce 1934 vážně onemocněl a stranil se pak již veřejného života), který byl i iniciátorem hlavních protiválečných akcí a zastupoval Ymku i na mezinárodních mírových jednáních. Akce Ymky v těchto letech byly jasně protiválečné, i když ne pacifistické. Za nejdůležitější otázku považovali odzbrojení. Odzbrojení však nebylo chápáno pouze ve smyslu skutečného odzbrojení a snížení počtu vojska, ale i ve smyslu psychickém, jako nutnost změny ve smýšlení národů. Válku sice považují za důsledek hříchu, ale popírají pasivní poddání se jí jako nevyhnutelnosti. Naopak, tak jako proti nemoci i proti válce může a má dnes člověk vyvinout veškeré své úsilí a zabránit jí. „A protože dnes je problémem, kdo je útočník, je i obrana vlasti značně iluzorní, a proto je třeba se jasně postavit proti jakékoliv válce.“ Armáda má být pouze defenzivní a členové Ymky mají vyvinout veškeré úsilí, aby v každém jednotlivci vzbudili přímo odpor k ní. Válečným konfliktům je prý možno předejít sblížením lidstva na podkladě křesťanství, na podkladě mravního a kulturního vítězství a mezinárodní solidarity. Základem této mezinárodní solidarity má být humanitní demokracie, tj. demokratické jednání spojené s přesvědčením o naprosté rovnosti ras, národů a svobody svědomí každého jednotlivce. Ne pacifismus ze „sentimentálnosti“ nebo pacifismus integrální, ale pacifismus realistický, konkrétní, heroický, tvůrčí, pacifismus mravně zdůvodněný, zaujímavý vyhraněný postoj. To bylo krédo vyjádřené například v brožuře Ženeva 1936 – Ideové směrnice – naklad. Ymca, Praha 1937, či v Křesťanské revui III, str. 151, a VIII, str. 3, a v projevu J. Šimsy na Ženevské konferenci atd. V roce 1936 organizovala AY od 7. do 15. 3. šest diskusních večerů s touto tematikou a i XII. letní konference v roce 1938 byla jasně protiválečně zaměřena. Byla na ní vyslovena plná pod-

pora OSN a k referátu Mr. Sayreho, v němž se doporučoval nenásilný postup a odstraňování násilí osobním utrpením (Zpráva o XII. letní konferenci AY v roce 1938, projev J. N. Sayreho: O nenásilnosti v násilném světě), bylo v diskusi vzneseno mnoho námitek, v nichž se poukazovalo na nesprávnost redukování evangelia na tolstojovštinu a dokazovalo se, že v organizované společnosti musí být určité násilí a že i křesťané jsou oprávněni z mravní odpovědnosti užít i donucovacích prostředků. Z rezolucí a projevů je vidět, že se vyhýbají přímé odpovědi na otázku, zda má křesťan právo uchopit zbraň a použít ji, ale v teoretické rovině nutnost násilí (nekonkretizovaného násilí) jasně připouštějí. Nemalou vahou pro vyhraněné jednání a názorové spory bylo i poselství Karla Bartha československým přátelům, v němž jasně říká: Klad'te odpor! Braňte se! Dalším silně exponovaným členem AY v této akci byl M. Plecháč, který přímo vypracoval obsáhlý „program řešení“ národnostní otázky v ČSR. (M. Plecháč: Studentská příprava na národnostní smír v ČSR. Křesťanská revue XI, str. 207). Navrhuje překonat národnostní citění obyvatelstva ideou politického národa, ideou československého státu, který má nadnárodní, nadkmenové poslání ve střední Evropě (vliv Rádlu je zde jasný) a jenž by se měl stát iniciátorem vytvoření Spojených států středoevropských. Jako konkrétní řešení navrhuje: odluku státu od národnosti, důslednou kulturní autonomii všech národností v republice, analogickou dosavadní autonomii církví. K řešení se pochopitelně nedostali, avšak samo položení otázky a návrhy na řešení svědčí o podstatném názorovém vývoji, jímž tato organizace prošla a který signalizuje zcela jiné pojetí křesťanství, než proti jakému jsme si ve své ideové pohodlnosti zvykli argumentovat.

Množství členů Ymky a zvláště AY, kteří se přímo účastnili protifašistického odboje, svědčí o tom, že tato výchova nebyla pouhou nezávaznou proklamací hezkých myšlenek, ale že skutečně ovlivnila a jednoznačně orientovala své členy. Odboj členů AY není dosud zpracován. V materiálu, který je uložen v SÚA, jsou jen nepatrné zmínky asi o třech členech, kteří zahynuli. Částečně se tímto problémem zabývá řada vzpomínkových článků zveřejněných v roce 1946 v časopise Křesťanská revue. Neúplný seznam členů AY, kteří se exponovali v odboji, popřípadě zahynuli v koncentračním táboře, mně poskytla paní Milena Šimsová. Byli to dr. Rudolf Mareš, sekretář pražské Ymky, zahynuvší v roce 1944 na Pankráci, dr. Jaroslav Šimsa, sekretář Akademické Ymky, zahynuvší v Dachau v roce 1943, dr. Jaroslav Valenta, sekretář Ymky, zahynuvší v Maut-

hausenu v roce 1942. Dále cituji přímo z dopisu paní Mileny Šimsové: Dr. M. Kohák uvádí seznam osob, o jejichž činnosti vědělo oddělení pražského gestapa pro věci církevní a náboženské již v únoru 1942. Lidé, kteří odjeli do ciziny: J. L. Hromádka, J. B. Kozák, Julie Matoušková, Viktor Fischl, Pavel Hasterlík, spolupracovník Ymky Václav Žižka. Pak brněnští, kteří byli první v seznamu zatčených: Jan Uher, Robert Konečný, Miroslav Krčmář, Božena Komárková. Potom pražští: Jaroslav Šimsa, Rudolf Mareš, Jaroslav Valenta. Ke všem těmto členům Ymky přistoupili pak další: Zdena Paková, Gertruda Šašková, J. Šmakal, Iva Šmakalová, prof. Šimek z Brna, Vladimír Klouda, Antonín Žlábek, Ivan Sládek, kteří všichni se stali obětí gestapa. A kolik jich gestapu uniklo: Frant. Laichter, Václav Velkoborský, Vojtěška Ječmenová, Jan Apl, A. Kavínová-Schustlerová. Potud Kohák. K tomu je třeba připočítat jeho samého a paní Slávu Kohákovou, kteří byli oba věznění, Pavla Glosa a dlouhou řadu jeho spolupracovníků v Turnově z řad Jednoty bratrské, dále řadu členů Ymky, o jejichž účasti se neví, někteří faráři, kteří s Ymkou spolupracovali, jako Jan Miřejovský, dále ing. Vlad. M. Plecháč a jeho bratr Miroslav, zaměstnanci Ymky Josef First aj. Nejsou tu dosud uvedeni ani členové rodin, z nichž se mnozí aktivně podíleli, jako Marie Šimsová, Jana Svědihrová-Holá atd. Řada je dosud neúplná. Ve svém dopise z 6. 11. 1943 píše Jar. Šimsa z Dachau: „Výpsal jsem si své mrtvé – raději jsem přestal u 170! Představte si: 170 lidí z okruhu přátel jediného člověka – a to ještě uprostřed války!“

YMCA – 2. odboj a poválečné období

Jan Šimsa

Slyšeli jsme o Ymce a Akademické Ymce v době první republiky. Byly to dvě rozdílné organizace náplní své práce a spadaly pod různá mezinárodní ústředí, i když jejich práce se v Československu prolínala především v osobnostech jejich vůdců. Emanuel Rádl a J. L. Hromádka pracovali v obou. Sekretář Jaroslav Šimsa od roku 1929 ve vydavatelském oddělení Ymky (a jako redaktor Křesťanské revue), v letech 1933 – 1938 jako sekretář Akademické Ymky a od roku 1938 opět v Ymce jako programový sekretář.

Pro údobí od mnichovského diktátu v září 1938 byly pro členy Ymky a Akademické Ymky rozhodující dvě věci:

- 1) předchozí výchova k angažovanosti, činorodosti a odpovědnosti za život svůj, druhých lidí a celé společnosti – to do Ymky přinesli američtí sekretáři;
- 2) lidé, kteří vyrůstali pod vlivem Ymky a Akademické Ymky, si už před rokem 1938, ale i po něm neustále ujasňovali, ve jménu čeho je třeba se postavit do odboje proti nacistické moci a ideologii. Ne ve jménu českého nacionalismu, zachování českého národa, ale ve jménu lidskosti – humanity, jak ji formuloval Masaryk a tlumočil Rádl a další.

V úvodníku Křesťanské revue „Na prahu roku 1938“ po rozboru problémů, které nás obklopovaly, Jaroslav Šimsa napsal: „Vstupujeme do jubilejního roku. Dvacet let jsme věřili, že nejlepší politická metoda je metoda trpělivého přesvědčování druhých dobrým argumentem, metoda výchovy a dorozumění a hlavně pokojné práce. Máme-li na této cestě vydržet, je nám třeba... nejen dobrých nervů, ale především dobrého programu a hlavně víry ve vítěznou pravdu.“

A jindy řekl: „Jaká je cesta ze situace? Napřed si musíme ujasnit, co hájit, proti čemu, proti komu, ve jménu čeho, o co, o koho se opíráme. Je to velká čest být Čechem. Hájím-li češství, hájím křesťanství a opačně. Musím tak činit ve jménu Božím a ve jménu svědomí. Odtud posila a naděje, že vůle Páně zvítězí.“

Otevřenou otázkou zůstávalo, jakým způsobem dál pracovat. V červenci 1938 na konferenci v Obříství zazněly dvě přednášky. Švýcarský theolog Fritz Lieb tlumočil Barthův vzkaz: Braňte se! John Nevine Sayre vyložil program nenásilí: čelit násilí tím, že na sebe vezmeme utrpení a neodpovíme na násilí stejným způsobem. Po přednáškách následovala vzrušená diskuse, která vyzněla souhlasem s Barthovou výzvou. Jaroslav Šimsa ve dnech mobilizace doufal, že svým nasazením strhneme demokratický svět k boji proti nacismu a tím přispějeme k jeho porážce. To, že naše vláda s prezidentem Benešem přijala mnichovský diktát, jím hluboce otřásl. Ale okamžitě začal hledat příčiny krize a východisko z ní, „*Barth nám vzkázal: Résistez! Klad'te odpor! I vojenský odpor. Ale poslední odpor se klade ne mečem, ale duchem. Nekonformujte se!*“ řekl v říjnu 1938 na poradě pracovníků Ymky ve Hvozdnici. Často se k této myšlence vracel.

Nejstaršímu synu Pavlovi už z vězení napsal: „*Kdekoli je jméno Kristovo bráno v pochybnost, Ty stůj v odporu!*“ Vždy znovu i po letech strávených ve vězení a v koncentračním táboře bilancoval svůj život a vždy znovu se ptal, jestli zůstal věrný svému předsevzetí. Konstatoval, že na svých názorech a postojích nic nezměnil. Nepřizpůsobil se poměrům, v nichž žil a neustoupil od zásad, kterými se řídil. Víra v Boha a ve vítězství pravdy ho držela do jeho posledních dnů. Jaroslav Šimsa byl jedním ze sekretářů Ymky a Akademické Ymky. Je třeba podrobně zpracovat života běh dalších na základě dochovaných dokumentů a vzpomínek přátel.

18. října 1938 ideová komise Ymky ve svém prohlášení napsala: „*Horší než vnější neštěstí je nebezpečí mravní. Jsou otřeseny mravní hodnoty, ideály a základy, na nichž republika byla budována. Budeme muset čelit exkluzivnímu nacionalismu a antisemitismu. Není jasno, kde boření hodnot, jednou zahájené, se zastaví. Za každých okolností musíme stát na straně pravdy a spravedlnosti.*“

Za druhé republiky se v Ymce na Poříčí scházel tzv. Jazykový kroužek. Jeho účastníci se podle svědectví Miloslava Koháka četbou Masaryka utvrzovali ve fundamentech, na nichž dosavadní myšlenkově politický vývoj spočíval. Byl mezi nimi kromě jiných V. K. Škrach, Josef Fischer, Václav Žižka, Rudolf Mareš a Josef Friedl – ti všichni pro svou práci v odboji zahynuli.

Po 15. březnu 1939 začala Ymka pracovat pod hlavičkou KSML – Křesťanské sdružení mladých lidí. V prvních letech se dařilo udržet z velké části výchovnou s tělovýchovnou práci, přestože od léta 1940 začaly oberlandráty zabavovat ymkařské tábory. Tábor Ymky na Sázavě zabrala Hitler Jugend.

Sekretář Joe First včas postavil před krizí na svém pozemku na druhé straně řeky Sázavy několik chat a stal se správcem tábora již zabraného. Ale ještě o svatodušních svátcích jak v roce 1940 tak v roce 1941 se v táboře sešel svatodušní retreat Akademické Ymky. A v roce 1943 se v táboře sešla utajená skupina „Mohykán“ (dříve Masaryk).

Po 17. listopadu 1939 byla zakázána činnost všech vysokoškolských spolků a činnost Akademické Ymky byla oficiálně zastavena, Ymka však trvala dál. Sekretář Akademické Ymky Jaroslav Valenta zůstal zaměstnancem Ymky a pracoval v ní při výchově a vzdělávání mládeže. V budově Ymky na Poříčí se pravidelně scházel středoškolský kroužek a byly oblíbené čtenářské besedy.

Po zastavení Křesťanské revue v říjnu 1939 začal vydávat Jaroslav Šimsa „Zelené listy“. Informovaly členy o činnosti, ale také čelily šířící se beznaději. Zřízenec Ymky Josef Unger je cyklostyloval právě tak jako informační letáky. Z ilegálních tisků se tu rozmnožovaly ve velkém množství časopisy „V boj“, „Český kurýr“, informační texty PVVZ, řeči Edvarda Beneše. O distribuci se staral Rudolf Mareš. Miloslav Kohák ve své vzpomínce mluví o Marešově kanceláři jako o překladišti.

Na jaře 1940, v době, kdy byla Praha polepena plakáty s fotografiemi Jana Smudka z Domažlic, kterého gestapo všemi prostředky hledalo, přišel Smudek do budovy Ymky. Valenta se postaral o jeho transport do zahraničí. Byla to demonstrace schopnosti odboje postavit se přesile policejního aparátu.

Po vstupu USA do války byla Ymka jako společnost, kterou založili američtí sekretáři, rozpuštěna. Zaměstnanci byli propuštěni, jen pracovníci ústředí Ymky se přestěhovali do Husova domu na Jungmannově ulici. Vyřizovali likvidaci celého podniku, včetně táborů a pozemků. Byli to zejména Václav Velkoborský, ředitel, Josef First, finanční ředitel, účetní Josef Zelenka, ředitel pražské

budovy Jan Apl a Vojtěška Ječmenová. Vydání na platy a kancelář byla kryta z poplatků, které platily německé orgány na úhradu hypoték.

V roce 1943 byly i zaměstnanci ústředí Ymky dáni k dispozici pracovnímu úřadu. Tím činnost Ymky za války po vnější stránce skončila. Řada skupin pokračovala převážně ve sportovní činnosti a ve sportovních klubech.

Zvláštní zamyšlení a zpracování by zasluhovala otázka, proč vlastně se o odboji ymkařů ale i dalších – sociálních demokratů, lidí z Dělnické akademie, lidí z Hradu, v minulých letech nemluvílo – nesmělo se mluvit?

Nejaktuálnější je otázka, proč mladí lidé se o toto téma dnes nezajímají? Proč je tato část historie nepoutá, nepobízí ke studiu a přemýšlení? Nezbavují se tím i sami morální opory v zápasech, které na ně čekají?

Každá generace vždy znova si musí ujasnit vztah k vlastní minulosti, nemá-li její budoucnost končit v marnosti a prázdnotě.

(Po válce)

V roce 1945 se v průjezdu pražské Ymky objevily ve výkladních skříní nápadné nápisy: „S Mohykánem do ÚČSTV!“ a „S Masarykem do SČM“. Z toho mohlo zdát, že nadále bude nutno respektovat koncepci „jednotné mládeže“. Ideovější „Masaryk“ se měl připojit ke svazu české mládeže a více sportovní „Mohykán“ se měl organizovat v celostátní tělesné výchově, která měla pohltil i všechny sportovní kluby i Sokol. Přitom obě ymkařské skupiny byly součástí původní předválečné skupiny pražské Ymky „Masaryk“, která působila utajeně pod jménem „Mohykán“. Bylo mi to nepříjemné a tak jsem se přihlásil v chlapeckém oddělení a zamlčel jsem na radu starších přátel, že jsem od roku 1939 členem „Masaryka“ a celou válku jsem chodil do „Mohykánu“ a byl o Velikonocích 1943 na Sázavě. Stal jsem se členem skupiny „K 6“, hráli jsme basketbal a chodili plavat do obnoveného bazénu na Poříčí 12.

Na počátku září 1945 jsem se s maminkou a bratrem Pavlem zúčastnil retreatu Akademické Ymky v Obříství. Tam promluvili účastníci odboje domácího i zahraničního a věznění Ymkaři, poprvé jsem slyšel profesorku Boženu

Komárkovou a docenta Patočku. Byli tu i mně známí lidé jako J. B. Souček, Miloslav Kohák, bratři Miřejovští, Rudolf Řičan a Dušan Franců. Z USA přiletěl J. L. Hromádka. S oktávánem Pavlem Jeriem jsem se domluvil, že založíme středoškolský kroužek Akademické Ymky, což jsme také udělali.

V létě 1946 jsem se zúčastnil mezinárodního tábora na Vlčici, který pořádala Ymka ve spolupráci se Svazem vysokoškolského studentstva. Bylo tu asi padesát francouzských studentů a studentek, asi třicet dánských, jeden výrazný švédský student, tři jugoslávské studentky a Američan Mr Faden, z něhož se vyklubal zpravodajec USA.

I v dalších městech se obnovovala činnost Ymky a Akademické Ymky, v Bratislavě, v Brně, Liberci, na Kladně. Nepodařilo se to v Lučenci.

Ideově tato práce navazovala na předválečné masarykovství, jehož dědicem byl Dr. Edvard Beneš a ministr zahraničí Jan Masaryk. Významnou byla jeho přednáška o americké demokracii a Rooseveltovi. Uspořádala ji pražská Ymka v Husově domě a uvedl Jožka Stejskal, který byl pověřen vedením středoškolského kroužku spolu s Přemyslem Maydlem a Zdeňkem Sudou. V Brně vedla vysokoškoláky středoškolská profesorka Božena Komárková, středoškoláky student psychologie a pak PhDr. Bohumil Michal. Pražské, respektive české Akademické Ymce předsedal profesor J. B. Souček. Profesor Hromádka se po krátké návštěvě ČSR vrátil do Princetonu v USA a domů se vrátil až v roce 1947.

Pražská Ymka obnovila tělocvičny, krytou běžeckou dráhu, plavecký bazén a společenská zařízení, obnovila i studentský domov a ovšem tábory na mnoha místech republiky. Podobně obnovila práci slovenská Ymka se sídlem v Bratislavě.

Sekretářem pražské Ymky byl opět Pavel Hasterlík, vedl vydavatelské oddělení, které opět vydávalo měsíčník Křesťanská revue a ovšem knihy a příručky. Vedl i první zimní konferenci Akademické Ymky na Benecku v Krkonoších. Zúčastnil se jí i americký sekretář Ymky Aplin z USA. Ocitl se poprvé v životě v zasněžené krajině.

Obnovila se i sportovní činnost. Sjednocování tělovýchovy se podařilo díky Sokolu Orlu a sportovním klubům „zažehnat“. Důležité byly styky s cizinou, začala výměna studentů a studentek, byl založen tábor na Otavě právě také kvůli studentům z ciziny.

Vážným problémem byl vztah k německým studentům. Božena Komárková prolomila toto poválečné „kouzlo“ tím, že pozvala na konferenci Akademické Ymky syna své německé spoluvězeňkyně, středoškoláka. K obnovovaným vztahům docházelo až v roce 1968, kdy se v Praze na skok objevili pracovníci německé CVJM.

Důležitý byl retreat v roce 1948, na němž prof. Komárková vyzvala k uskutečňování letních studentských brigád spolu se socialistickými budovateli. Byla přesvědčena, že se bude muset z gruntu změnit misijní taktika křesťanů. Ujal se toho student medicíny Josef Slavík a v létě 1948 zorganizoval letní lesní brigádu Akademické Ymky nedaleko obdobné brigády SVS u Kvildy na Šumavě. Obdobné brigády pokračovaly po čtvrt století v Jeseníkách a jinde.

V září 1949 jsem se zúčastnil spolu s maminkou, s profesorkou Komárkovou, Vládou Ptáčkem z Brna a Ládou Hejdánkem z Prahy důležité konference Ymky, pořádané bratislavskou Ymkou v Tatranské Lomnici. Zde jsme vyslechli podrobné zprávy z jednotlivých poboček a zaujala nás pestrost akcí, například „boj proti hluku“, tuším liberecké Ymky.

Velká diskuse byla o budoucnosti svobody náboženství. Konference se zúčastnil pracovník ministerstva Žert a také národní správce Ymky Pavel Veleba. Někteří účastníci (Josef Zelenka například) byli nespokojeni tím, že naši představitelé farář Vladimír Čapek a profesor etiky na bohoslovecké fakultě F. M. Dobiáš se za měřili jen na možnosti církví, pokud jde o práci s mládeží. Ale co křesťanské spolky jako YMCA?

Bohužel se ukázalo, že jejich obavy byly oprávněné. Po 1. lednu 1951 přestala Ymka i Akademická Ymka právně existovat a její majetek přešel na organizace s podobnou činností, tak tělocvičny, bazén, tábory, některé drobnosti ze zařízení převzala bohoslovecká fakulta a evangelické církve. Tak skončila poválečná ymkařská „pětiletka“!

Sport a tábory YMCA v období první republiky

Jaroslav V. Hynek

Sport v YMCA

YMCA ve své dlouholeté historii ovlivnila mnoho lidí a mnoho aktivit. Přinesla společnosti spoustu novinek, které jsou dnes součástí našeho sportovního života.

YMCA také přispěla k rozvoji sportovní výchovy v Československu investicemi do sportovišť. Poprvé se obyvatelé Prahy setkali s krytým bazénem v Paláci YMCA či s první běžeckou klopenou dráhou a gymnastickou halou v jednom se saunami a lázněmi. Něco takového nemohlo ve své době nabídnout žádné centrum, ani hotel v naší zemi. Ze subvencí, na kterých se solidárně podílely Ymky v USA, se po celé naší zemi postavily desítky hřišť a sportovišť. Dále několik kulturních domů pro vlastní výchovné účely a bazény a studentské restaurace a ubytovny, ale hlavně k nám přišla celá řada nových sportovních her z USA, které pak u nás velmi záhy zdomácněly.

Je to především vynález basketbalu, který vznikl na půdě YMCA v USA, kde ymkařský sportovní trenér James Naismith v roce 1891 pro zabavení svých svěřenců přibil na zeď desku s košem. Volejbal vynalezl roku 1895 Wiliam G. Morgan z Holyoke YMCA v americkém státě Massachusetts. Morgan se s Naismithem znal a jeho úspěšný vynález basketbalu ho motivoval.

Do Československa pak přinesla YMCA kromě basketbalu a volejbalu také lukostřelbu a playgroundball (softbal), ale také techniku nacvičených signálů při hře.

Vzhledem k dobrým podmínkám a špičkovému vedení a vybavení se také staly oddíly YMCA (později UNCAS) prvními reprezentanty v basketbalu, které se účastnily také letní olympiády v Berlíně. V tomto sportu neměla YMCA konkurenci až do války.

Mezi osobnosti, které se nejvíce zasloužily o propagaci sportovní výchovy nejen mezi členy Ymky, ale také mimo členskou základnu, patřil ředitel sportovního oddělení YMCA F. M. Marek, který stál v roce 1924 u zrodu Československého basketbalového a volejbalového svazu a stal se jejím prvním předsedou. Díky jeho iniciativě dosáhl český volejbal v roce 1927 prvního mezinárodního úspěchu, výběru mužů YMCA ČSR obsadil 3. místo na mezinárodních hrách YMCA v Kodani. První mistrovství republiky mužů však bylo sehráno na kurtech YMCA Olomouc již v roce 1924. Mezi další osobnosti ymkařské tělovýchovy patřili Fráňa Velkoborský, J. Smotlacha, J. A. Pípal aj.

YMCA také vydávala první pravidla a instruktážní příručky k těmto novým sportům.

Díky tomuto přínosu pro rozvoj sportu je YMCA také členem Českého olympijského výboru.

Dodnes fungují ve světě mnohé sportovní týmy YMCA s mezinárodními úspěchy. U nás se YMCA v současné době věnuje především volejbalu či florbalu, ale největší úspěchy slaví korblový tým YMCA Znojmo, který se každoročně umísťuje na předních příčkách, pokud náhodou není zrovna první, a to ve všech věkových kategoriích včetně extraligy. Hráči YMCA Znojmo jsou také dlouholetou oporou reprezentace ČR.

Sport v YMCA ale není jen sport samotný. Sportovní výchova se vždy pojímala jako součást mravní výchovy mladých mužů. Sportovní hry se pěstovaly především kolektivní, ve kterých se účastníci učili hrát v duchu fair play. Už v meziválečném období šlo – slovy jednoho z vedoucích tělesných aktivit v YMCA Fráni Velkoborského – o: „*Tělesnou výchovu k charakteru*“, pro který vytvořila program s názvem Čtyřstranná výchova chlapců, který zahrnoval tyto oblasti:

Vzdělání – školní vzdělání, mimoškolní vzdělání, zdravotnictví, řečnictví, dějiny světa, umění, studium přírody, schopnost celková.

Stav tělesný – péče o zdraví, táboření, hry týmové, společenské hry, vodní sporty, atletika, tělovýchovná zkouška, zdravotní stav.

Schopnosti sociální – poměr k domovu, přátelství, poměr k lidstvu, občanství, služba bližnímu, životní cíl, světový názor, cvik ve službě druhým.

Rozvoj duchovní – modlitba, Bůh v přírodě a umění, náboženské přednášky, znalost bible, dějiny bible, dějiny křesťanství, poměr k církvi, náboženství a já, osobnost duchovní.

Dejme promluvit jadrným formulacím našich předchůdců ze 30. let 20. století. Lewis W. Riess, tehdejší ředitel tělovýchovy YMCA, mimo jiné ve svém článku píše: „*Dílo Ymky určeno je k všestrannému zaokrouhlenému rozvoji chlapců a mladých mužů, a proto program této práce je čtyřstranný, sestávající z činnosti náboženské (duchovní), vzdělávací, tělovýchovné a společenské. (...)*

Z hlediska tělovýchovného odboru uznáváme a zdůrazňujeme, že rozvoj zdravého těla vykoná vždy hluboký vliv na mravní život jednotlivců. Zdůrazniti třeba, že přiznáváme fakt, že odbor tělovýchovný je vložen do programu činnosti našeho Sdružení se speciálním úkolem: vychovati křesťanský charakter mužů a hochů. (...) Práce Ymky směřuje k tomu, aby pomohla jednotlivému mladému muži a chlapci pochopovati nutnost rozvinutí mysli, těla a ducha, poněvadž jinak nevyspěje se k dokonalé mužnosti. (...)

Největším prospěchem z účastenství na hrách je výchova charakteru. Člověk nemůže dlouho zůstatí hráčem závodních sportů a při tom býti podvodníkem a lhářem. Nesmí býti sobecký, nepřijemný nebo brutální. Brzy by společníci pocítili k němu odpor. Musí se vyučiti pojmu fair hry (čestné hry), spolupráce a loyálnosti. Musí býti dobrým výhercem a musí dobře umět ztráct.

Druhé je stejně důležité jako prvé. Ztratit bez mručení a hněvu a vyhrát bez domýšlivosti. Dobrý sportsman nikdy nešidí, aby dosáhl vítězství, nikdy nepoužije nečestných výhod. Ale s druhé strany rád použije každé čestné výhody a dává tělo, srdce i duši do hry. Naučí se vyvinouti každou námahu, což zřídka se děje jinde, nežli na poli závodních her.“¹

Pro ilustraci komplexního pojetí sportovní výchovy v Ymce uvedu:

¹ Časopis YMCA, 1923, 3, s. 68.

„Desatero dobrého sportu

1. *Nevzdáš se.*
2. *Nebudeš hledati výmluv pro své chyby.*
3. *Nebudeš se honositi svým vítězstvím.*
4. *Nemáš sklesnouti po prohře.*
5. *Nebudeš nečestně používatí výhod.*
6. *Neklad' podmínek, jichž bys sám nemohl přijmouti.*
7. *Bud' vždy ochoten přenechati hráči hru ve stínu.*
8. *Nebudeš podceňovati soka, aniž přeceňovati sebe.*
9. *Pamatuj si, že jde o zápas; kdo jinak smýšlí, je slaboch, ne sportsman.*
10. *Měj v úctě hru, kterou hraješ, poněvadž kdo ztratil čestně, zvítězil i při prohře.“²*

YMCA pracovala i ve sportovní oblasti velmi systematicky. Dokladem toho může být i článek Program tělesné výchovy YMCA ředitele sportovního oddělení YMCA F. M. Marka, ze kterého bych uvedl část popisující místo a poslání tělesných aktivit ve výchovném programu Ymky a také výčet novátorských aktivit Ymky na našem území:

„YMCA ve své tělovýchově nechce soupeřiti s žádnými tělocvičnými a sportovními organizacemi, ale chce je doplňovati a poskytovatí příležitost jednotlivcům i celkům k dalšímu zdokonalení prostřednictvím tělesné výchovy. Úkoly na tomto poli jsou veliké a ještě větší možnosti. Zainteresovat celou naši veřejnost, mladé i starší, pro řádně vedenou tělesnou výchovu před nahodilým prováděním, ukázati jim radost a bohatství zdraví, které možno získat tělesnou výchovou, dáti jim poznati, co je rekreace a co výdělečně prováděná sportovní exhibice; co radosti možno získati z pobytu venku v přírodě, z práce pro sebe i druhé.

Podívejme se trochu zpět, co YMCA v Čsl. udělala za dobu svého působení. Na počátku zaváděla hry t. zv. americké, které svou závodivou formou byly v oblíbě mezi vojáky. Ukázala prostřednictvím svých vedoucích, co jest vedená lehká atletika, co je training, co je skupinové vyučování plování, ukázala plavecké trainingy, obohatila náš herní program novými hrami, dříve již jmenovanými. Vysílala do ciziny řadu svých úředníků na studium tělesné výchovy, zavedla v Čsl. organisované táboření ve stálých táborech a vypracovala celý program

2 Hugh S. Fullerton, časopis YMCA, 1923, 3, s. 68.

k této činnosti. Konečně nutno zdůrazniti, že jsme si vědomi toho, že tělesná výchova je jedním ze základních činitelů ve vývoji hochů a mladých lidí. Proto musí být vedena odborníky, zvláště k tomu schopnými po stránce mravní, odborné a zdravotní. Zdůrazňujeme více potřebu vůdců než potřebu jen instruktorů-odborníků, neboť tělesná výchova není jen výchova svalů, ale i citu, mravnosti a charakteru.“³

Tábory YMCA

Snad každý byl někdy na táboře. Léto, slunce, kamarádi, vedoucí, voda, dobrodružství... ale i déšť, bláto, chybějící rodiče... To všechno k táborům patří. Kde se však myšlenka táborů vzala? Určitě děti běhaly v přírodě odjakživa, ale myšlenka potřeby tábora, jak ho známe dnes, začala zřejmě přicházet s dobou, kdy se lidé stále více přesouvali do měst a kontakt s přírodou ustupoval. První organizovaný tábor na světě zorganizovala YMCA v Anglii v roce 1907 pro 20 (některé zdroje uvádějí 22) dětí na ostrově Brownsea. Byl skautského typu a je zajímavé, že tato skupina – oddíl – pracuje v YMCA dodnes. Stala se také zárodkem světového skautingu, tedy i známé české organizace dětí a mládeže Junák.

Na našem území zažilo tábornictví léta největší slávy zřejmě během první republiky. Tábořiště YMCA na Sázavě u Soběšína bylo zřízeno v roce 1921. Pozemek daroval pan hrabě Sternberg tehdejší YMCA a ta začala velmi rychle podnikat vše pro to, aby se z něj stal „Ráj hochů na Sázavě“, jak se mu během první republiky říkalo – de facto to byl i reklamní slogan, kterým mladé kluky na tábor lákali. Nejprve byl pouze stanový, později chatový. Zajímavostí však určitě je skutečnost, že dodnes dodržuje původní půdorys rozestavení stanů/chatek, což lze vysledovat z historických fotografií či plánu přibližně z roku 1947.

Nejdůležitější osobou spojenou s táborem byl Joe First, který jej založil a dlouhá léta působil jako jeho ředitel a hlavní vedoucí. Spolu se svou manželkou byli táborníky velmi respektováni až milováni. Díky nim získal tábor neopakovatelného ducha, na který tehdejší účastníci vzpomínají dodnes.

3 F. M. Marek, časopis Tep pražské Ymky, 7, 1931, s. 5

Velkým vyznamenáním je pro tábor také souhlas T. G. Masaryka, aby nesl právě jeho jméno. Táborníci napsali tehdejšímu panu prezidentovi dopis se žádostí, zda by své jméno propůjčil místu, kde se YMCA snaží působit na novou generaci a on souhlasil. Jako člověk, který se zasadil o vznik YMCA v Československu, to jistě chápal jako další příspěvek pro rozvoj práce YMCA.

V roce 1921 však už měla YMCA i tábořiště Orava na Slovensku, přímo pod Oravským hradem. V roce 1937 to už ale bylo 12 tábořišť. Kromě 2 zmíněných ještě Malé Karpaty, Veverí Bítýška u Brna (dnes Veverská), tábor Seton – Lubietová (B. Bystrica), Zdobnice v Orlických horách, Nižbor (Žloutkovice) mezi obcemi Nižbor a Žloutkovice na Berounce, Jablůnka v Beskydech, Hvězdov u Mimoně, Kummer u Mimoně, Vlčice u Staňovského rybníka a Devět mlýnů u Znojma. V létě r. 1937 je navštívilo 2 683 táborníků. Nedlouho poté však úspěšný rozkvět této činnosti přerušila druhá světová válka, kdy např. největší tábor YMCA – Masarykův na Sázavě – se stal táborem Hitlerjugend. Po válce se YMCA snažila táborovou činnost rychle obnovit, a tak proběhlo ještě několik sezon, ale padesátá léta přinesla nejen konec možnosti pořádat tábory, ale znamenala i znemožnění činnosti celé YMCA komunistickým režimem.

Hlavní náplní táborů byl v souladu s posláním YMCA rozvoj osobnosti mladých lidí, jejich duše, ducha i těla. Program byl velmi pestrý a také novátorský. Šlo o koncepční práci a objevovaly s v něm i aktivity, které YMCA přivezla do tehdejšího Československa ze zahraničí – především nové sporty. Nedílnou součástí programu byla také výuka plavání a záchrany tonoucích.

Tábory byly vedeny metodicky s jasnými výchovnými cíly:

„Cíle tábora YMCA na Sázavě:

- a) upevnění zdraví; nejen v táboře, ale i mimo něj, měli byste pečovat o své tělo otužováním a rozumným cvičením;*
- b) poznání přírody; sblížit se s přírodou, znát cesty Božích zákonů a řídit se jimi jest účelno v každé době. Otevřená kniha přírody je největší učitelkou;*
- c) společenské přizpůsobení; svět není jen a pouze pro vás. I jiní mají právo na slunce. Hodnota člověka se dá měřit hlavně skutky, schopnostmi a službou, kterou lidstvu koná; spojit se s takovými a pomáhat tvořit a nikoliv jen bourat, je dnes zapotřebí. Učit se demokratickému chování a snažit se být tak samostat-*

ným, aby vám mohl být s důvěrou svěřen jakýkoliv úkol;

d) radost z úspěchu; z úspěchu takového, který je pozitivní; z úspěchu nejen vlastního, ale i z úspěchu kamarádů, z úspěchu tábora, z úspěchu vaší vlasti a lidstva vůbec; e) výchova vůdců; snažit se být průkopníkem a nositelem správných myšlenek a být příkladem druhým;

f) lepší rozvinutí schopností a zručností; bohatost života se měří tím, co dovedeme. Vědět mnoho, dovést mnoho a zůstat při tom skromným je výrazem vysoké inteligence;

g) výchova charakteru; charakter, budovaný na zásadách křesťanských, kde víra se skutky se pojí – je zárukou lepšího života a poměru člověka k člověku a k Bohu.“⁴

Všechny tábory YMCA se vyznačovaly specifickým ymkařským duchem, vychovávaly děti a mladé lidi k samostatnosti, k pevnému charakteru, k tělesnému, duševnímu i duchovnímu rozvoji. Z táborů vždy vznikal tzv. Almanach, který zachycoval jeho průběh. Jednotlivé tábory měly i pečlivě vymyšlenou prezentaci, posuďte sami z dobových letáků:

„Horský tábor Ymky Orava – přednosti tábora: jedinečná poloha, horský vzduch, jehličnaté lesy, horské partie, množství jahod a malin, rybaření, vzorné vedení.“

„Veveří Bítýška – Letní tábor brněnské YMCA je v malebném údolí řeky Svatky, uprostřed lesů, chráněn od větru. Asi půl hodiny od hradu Veveří. (Vlakem neb autobusem 1 hod. z Brna.) Ideální místo na plování a veslování. Krásné výlety a exkurse. Účelná společenská budova. Organiso vaný rekreační program. Odborné jazykové kursy. Opakování středoškolských předmětů. Účelné chaty, výborné stravování. Dobré prostředí. Zkušení vůdcové.“

„Pojďte s námi do smavé české Kanady na krásnou dovolenou – Letní tábor pro mladé muže Vlčice. Nám patří Vlčice, nám patří svět.“

Jednou z nejpodněnějších akcí v YMCA v této oblasti jsou dnes tábory seniorů, těch, kteří prožili předválečné a poválečné tábory jako děti a schází se dodnes

4 Almanach letního tábora YMCA Sázava 1933

na Masarykově táboře na Sázavě vždy na 3 dny, aby si znovu připomněli chvíle, které je právě na těchto táborech formovaly pro celý další život. Byť je jim dnes i hodně přes 80 let, každý rok se těší na opětovné setkání a jsou ochotni se sjet i z různých míst zeměkoule – tak silný vztah je k prožitým táborům YMCA váže. Představte si kamarádství, které trvá 70 i více let! Je to setkání otevřené a já jsem moc rád, že v posledních 10 letech na ně mohu jezdit – je to pro mě nesmírně motivující a inspirativní.

Dnes má YMCA v ČR ve vlastnictví 4 tábořiště. Historická – Masarykův tábor YMCA na Sázavě u Soběšína, Veverská Bítýška u Brna a Vlčice u Staňkovského rybníka. Čtvrtým je táborová základna Pastviny u Orlické přehrady. Mimo ně ale YMCA využívá i mnoho dalších tábořišť, které si pronajímá a to po celém území republiky.

YMCA v Československu byla od první republiky známa svou otevřeností. Aktivit, především letních táborů, se účastnily děti nejrůznějších národností – Češi, Slováci, Poláci, Němci, Židé a také z rodin různých vyznání – katolíci, protestanti, pravoslavní, ale také bez vyznání či židé a mormoni.

Následující citát je pozoruhodný tím, že v něm není třeba ani po 84 letech měnit jediné slovo:

„Táboření a pobyt v přírodě je nejstarší a prvotní formou lidského bydlení. Má v sobě kouzlo, kterému hlavně mládež podléhá a jistě, že nikoliv ve svůj neprospěch. Poslední dvě, tři desetiletí rostl zájem o táboření a pobyt v přírodě ve všech řadách lidské společnosti, u všech národů, kteří vlivem civilizace, luxusu a moderní doby cítili se býti oslabeni tělesně i duševně. Příroda dává každému možnost získání nových sil, k novému osvěžení těla i ducha. Ovšem jen ten stykem s ní získává, kdo ji dovede rozuměti, kdo dovede jejich darů využití nejen ku svému, ale i jiných prospěchu. Pobyt v přírodě nemusí vždy přinášeti užitek a posilu mravní a tělesnou – kde se vymyká doзору zkušených pracovníků, majících na zřeteli dobro mládeže – může vésti i k neblahým koncům a více škoditi než prospěti. Proto je důležité, aby rodiče posílali své děti mladší i starší tam, kde dlouholetá zkušenost a osvědčení pracovníci jsou zárukou bezpečnosti a řádné výchovy, neboť přes to, že pobyt v přírodě má sloužiti v prvé řadě k osvěžení, musí býti rozhodně i mravní výchovou. Právě okolí, ve kterém se

v přírodě nacházíme, lesy, háje, lučiny, vlhde letní večery a kouzlo hvězd – působí na duši každého a mohou mít dobrý anebo špatný vliv - právě jaký vůdce celou věc vede.

(...) Doporučuji rodičům, aby poslali své syny do táborů YMCA, kde je postaráno o všestrannou výchovu, bedlivý dozor a kde se hoch příjemným a nenuceným způsobem naučí mnohým věcem pro svůj budoucí život.“⁵

Na závěr bych rád uvedl určitý doklad hodnoty výchovného programu na táborech a třeba i vzkaz nám a příštím generacím ymkařů. Výchovu charakteru mladých mužů osvědčil tábor jejich postoji a činy v těžkých dobách. To potvrzuje citát Joe Firsta z roku 1945 při vztyčování vlajky na obnoveném táboře:

„V duchu stále vidím Vás všech 413 umučených, popravených a na bojištích druhé světové války padlých Sázavanů, zas jak kolem vlajky s námi stojíte. Zemřeli jste, abychom my žili. Necht' je náš život i naše konání hodno Vaší velké oběti.“

5 Časopis YMCA, č. 1, z roku 1926

Pokus o obnovení YMCA v 60. l. a obnovení v letech 90.

Michal Šourek

Připomínáme si dnes 20. výročí práce Ymky u nás. Její práce samozřejmě nezačala teprve před dvaceti lety, ale má mnohem delší historii. A je to historie zajímavá i pohnutá, protože její práce byla několikrát násilím přerušena a znemožněna. Stavět na troskách není lehké. Česká Ymka na nich začínala stavět několikrát.

Po prvních nesmělých pokusech v 70. letech 19. století, když se konečně podařilo rozběhnout činnost, tenkrát především ve skupinách mládeže luterské a reformované církve, přichází útlum během 1. světové války. Byla to ale právě Ymka, která odvedla obrovský kus práce při úsilí, jež vyvrcholilo sjednocením reformované a luterské církve u nás do Českobratrské církve evangelické 17. prosince 1918.

Působení Ymky mezi našimi legionáři (válečná Ymka) byla předrou k nové kapitole ymkařské historie, která se začala psát v roce 1921, a to především zásluhou presidenta T. G. Masaryka a jeho dcery Alice, kteří iniciovali jak příchod několika desítek ymkařských sekretářů z USA, tak masivní finanční pomoc, díky níž Ymka také velmi pilně stavěla.

To, co se Ymce podařilo během necelých dvou desetiletí vybudovat, dostalo těžkou ránu během okupace a 2. světové války. Poválečné nadšení vedlo k obnově činnosti, která ale byla znovu brutálně rozmetána, tentokrát komunistickými okupanty v roce 1951. Nastala dlouhá odmlka v činnosti Ymky.

Práce a ideály Ymky se ovšem nerozplynuly a nevymizely docela. Díky těsné spolupráci se Sdružením českobratrské mládeže evangelické (SČME) a Svazem nedělních škol (obě tato sdružení byla součástí Československé Ymky, ale především spolupracovníkům Ymky, sekretářům i dobrovolníkům, z nichž mnozí byli pracovníci církve, faráři nebo učitelé teologie, se podařilo řadu ideálů a myšlenek Ymky přenést do práce s dětmi a mládeží v Českobratrské církvi evangelické. Počátkem 50. let začíná tradice tzv. letních brigád, organizova-

ných Komenského bohosloveckou fakultou a Synodní radou, kde se sice o Ymce nemluví, ale jejich duch je navýsost ymkařský. Společná práce i hluboké duchovní obecenství, rozhovory a diskuse, sport a hry, biblické programy, rozvoj těla, duše i ducha – jako by opsané z návodu, jak vést dobrý ymkařský tábor. Díky statečnosti a kreativitě mnoha lidí se podařilo zachovat to nejcennější, co Ymka měla, jejího ducha, i když „hlavička“ se musela transformovat.

Členy Ymky byli také mnozí profesori bohoslovecké fakulty. Myslím si, že stejné ymkařské kreativitě je potřeba připsat i to, že bohoslovecká fakulta sice uspořádala povinnou brigádu k 72. narozeninám J. V. Stalina, oficiálně uznanou a posvěcenou úřady jako příspěvek k budování socialismu, že při ní ale 45 posluchačů a profesorů zpracovalo několik tisíc slov do nově vznikající biblické konkordance. Biblická konkordance sama byla opět ymkařsky kreativně pojmenována: Mírový závazek biblické katedry.

Dobré ovoce, na které Ymka nasadila, tedy rostlo dál. Na další šanci svobodně pracovat pod svým vlastním praporem, čekala Ymka až do roku 1989.

Během pražského jara 1968 došlo k sice dalšímu pokusu o obnovu činnosti Ymky, a to jak obnovu činnosti velké Ymky, kterou inicioval Jan Apl, tak o obnovu Akademické Ymky, v níž se angažovali J. B. Souček a L. Hejdánek. V dubnu 1968 dokonce proběhla první setkání, Ymce ale nebylo ani v časech největší otevřenosti jara a léta 1968 dovoleno pracovat oficiálně. Všechny naděje se náhle a definitivně rozplynuly se příchodem spřátelených armád a jejich dočasným usazením se u nás.

Když byla počátkem 50. let zakázána Ymka ve všech komunistických státech střední a východní Evropy, zaměřila se pozornost celosvětové Ymky a jejího ženevského ústředí mnohem více na země tzv. třetího světa v Africe a Asii, kde došlo k obrovskému rozmachu ymkařské práce. Práce Ymka tím získala také nový akcent, zdůrazňující mnohem více sociální problematiku.

Přesto ale nikdy neutichly hlasy, které se ptaly na budoucnost Ymky ve východní a střední Evropě, ve státech za tzv. železnou oponou. Existovala řada neoficiálních kontaktů, především na půdě církví. To díky tomu, že církve zde, na

rozdíl od Ymky, existovaly dál, a pod jejich křídly bylo možno konat celou řadu programů - i když to mnohdy nebylo jednoduché a bez osobního rizika pro organizátory i účastníky. Podpora křesťanské práce s mládeží, kterou Ymka je, proto přicházela často právě tímto kanálem.

Na konci 80. let, v atmosféře, kdy bylo možno o něco snadněji cestovat k nám i od nás, se narodil plán, jak pomoci Ymce v Čechách znovu začít zapouštět kořínky. Plán spočíval v tom, že v Praze vznikne mezinárodní turistická ubytovny, která bude sloužit především mladým lidem a různým církevním skupinám a návštěvám. Jako koordinátor programu měl být zaměstnán zahraniční sekretář, který by se díky tomu dostal do kontaktu s malými lidmi a skupinami mládeže u nás.

V září 1989 přijel do Prahy zástupce Evropské aliance YMCA, Dietrich Reitzner, aby se o věci pokusil jednat. Jednání vypadala nadějně. Při další návštěvě D. Reitznera už ale bylo všechno jinak. Psal se prosinec 1989 a Československou za sebou mělo listopadové události.

Změny, ke kterým došlo po tzv. sametové revoluci, otevřely Ymce nové dveře. Už na sklonku roku 1989 se schází skupina asi 15 pamětníků, a ti začínají pracovat na obnově Ymky. Brzy se k nim přidali další, už nejenom pamětníci a bývalí členové (nejmladším z nich bylo k šedesátce), ale také řada mladých lidí, křesťanů oslovených a inspirovaných posláním a cílem Ymky. V čele této skupiny stál Dr. Lubor Drápal. Vedle této iniciativy se objevilo i několik dalších skupinek, často velmi nejistého nebo pochybného původu i složení, které se buď postupně připojily, nebo zanikly.

Velice brzy dochází k navázání kontaktů s pracovníky Světové aliance YMCA a Evropské aliance YMCA. 1. a 2. února 1990 se v Praze konalo výjezdní zasedání výboru Evropské aliance YMCA, kterého se účastnil také generální sekretář Světové aliance a zástupci Ymky z USA. Šlo o strategickou schůzku zahraničních ymkařů překvapených rychlostí vývoje událostí v „osvobozených zemích střední a východní Evropy“ a možnostmi, které Ymka v těchto zemích najednou získala.

Hlavním iniciátorem a motorem pomoci se stala evropská Ymka. Na podporu nově se rodících Ymek vytvořila Evropská aliance tzv. polní skupiny (Field Groups), které koordinovaly pomoc novým Ymkám v různých zemích. Ve skupině č. 3, která pracovala pro tehdejší Československo, byli zástupci Norska, Dánska, Švýcarska, Německa, Rakouska, Anglie, Kanady (Toronto) a USA, jejím koordinátorem byl zde přítomný Odd Bjornsen. Vedle něj patří velké díky také tehdejšímu generálnímu sekretáři EAY Egonu Slopiankovi, a po něm nastoupivšímu Dolfu Wederovi ze Švýcarska, neúnavnému organizátorovi a kreativci. Největší roli ale nesehráli oficiální představitelé, nýbrž vojáci v poli. Pro českou Ymku měla klíčový význam při jejích prvních krocích práce už zmiňovaného Dietricha Reitznera, který několik let pracoval pro Evropskou Alianci YMCA (Iniciativa 5+2) s těžiškem v Čechách, na Slovensku, v Maďarsku a Transylvánii. Vedle D. Reitznera patří do síně slávy tohoto prvního období také Michael Wardlow z Irska.

28. února byly Federálním ministerstvem vnitra schváleny předložené stanovы YMCA v Československu a 2. března nabylo toto rozhodnutí právní moci. Schválené stanovы byly předpokladem k tomu, aby bylo možno podniknout další nezbytné organizační a právní kroky.

23. března 1990 se v zasedacím sále pražského hotelu Budovatel (dnes Prezident) konala ustavující schůze Pražské YMCA, prvního místního sdružení, které se účastnilo kolem stovky příslušně budovatelsky nadšených členů a příznivců Ymky. Po Praze brzy vznikla místní sdružení Ymky v Hradci Králové, Liberci, Brně a na několika dalších místech.

7. dubna 1990 se v Tyršově domě v Praze, za účasti 113 členů a příznivců Ymky z mnoha míst celého Československa a také generálního sekretáře Evropské aliance E. Slopianky, sešla ustavující schůze YMCA v Československu. Jako biblické heslo, které zaznělo při úvodní pobožnosti a mělo předznamenat nejenom jednání této ustavující schůze, ale celé další budování Ymky, bylo vybráno slovo ze Žalmy 127,1: „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný.“

Začátky Ymky byly značně dobrodružné, někdy překotné, spíše chaotické než

přeorganizované, mnoho věcí – například otázka majetku – bylo velmi nejasných. Naše naděje pro Ymku ale vycházela z hluboké víry, že to nejsou lidé, jen lidé a především lidé se svými schopnostmi a obdarováními, ale také omezeními, nedostatky a slabými stránkami, kdo Ymku staví, ale že Ymka, která vzniká po letech nesvobody v Československu, je Boží dílo a Boží povolání, Boží stavba, na kterém z veliké a nepochopitelné Boží milosti smíme spolupracovat se svým Pánem a Spasitelem. Naše práce byla nesena prosbou, aby nám Bůh dával moudrost a sílu a my jeho dílo příliš nekazili.

V roce 1992 na celosvětovém shromáždění YMCA v Seoulu byla československá YMCA opět přijata za člena Světové aliance YMCA. Předcházelo tomu přijetí za řádného člena Evropské aliance YMCA v květnu téhož roku na valném shromáždění evropské Ymky v Holandsku.

Rok 1992 byl ovšem také rokem rozdělení Ymky. Ymka začala pracovat jako československé (tenkrát federální) sdružení. Nebylo to vždy úplně jednoduché, někteří členové slovenské Ymky velmi podporovali autonomistické snahy a někdy se to projevilo i v Ymce. Ymka díky tomu měla zvláštní strukturu: Existovala tu jednak Ymka československá, jejímiž členy byla všechny místní sdružení, a vedle toho Ymka slovenská, jejímiž členy byla pouze místní sdružení na Slovensku. Přesto všechno se nám dařilo pracovat ve veliké shodě a vzájemné úctě a pokoji.

S blížícím se očekávaným rozpadem Československa se ale rozdělila také československá Ymka. 7. listopadu 1992 se v Praze, v budově Ymky Na Poříčí, sešel ustavující sjezd Ymky v České republice. A začala vlastně další kapitola ymkařské historie. Svým způsobem by se dalo říci, že to je další začátek, a datum k oslavě, i když tentokrát to byl začátek bez přerušování navazující na to, co bylo. S dělením Ymky byl rozdělen také majetek: co bylo v Čechách, připadlo české Ymce, co bylo na Slovensku, na to získala práva slovenská Ymka. Slovenská Ymky získala vesměs pouze práva a naděje, protože majetek, který se do té doby podařilo Ymce získat (i když to byla a dodnes je jen menší část toho, co Ymce komunistický stát sprostě ukradl) byl vesměs v Čechách (Praha, Liberec, aj.). Česká Ymka se proto tehdy zavázala ústy svých představitelů, že bude ze svého majetku podporovat také práci Ymky na Slovensku. Jsem rád, že

je to tak dodnes, i když nová generace Ymkařů dává s těžkým srdcem a méně, než kolik by se slušelo a patřilo na daný závazek.

Při takovém počtu dat je těžké se v nich vyznat a orientovat, a také určit, které z nich je nejdůležitější a hlavní. Možná by bylo dobré je Ymce raději slavit všechna. Pokud bychom nějak kreativně využila všechna data, kdy vznikala u nás, přidali k tomu vznik první Ymky v Londýně, vznik Světové aliance YMCA a třeba ještě nějaké další šikovné datum, můžeme slavit nějaké kulaté ymkařské výročí každý rok.

Po svém ustavení musela být česká Ymka znovu přijata do Evropské a Světové aliance, protože staré členství zaniklo spolu s československou Ymkou. Do Evropské aliance YMCA byla česká Ymka přijata na valném shromáždění v Řecku, v květnu 1993, do Světové aliance při výročním shromáždění Světové aliance v létě 1994 v anglickém Warwicku. V případě české Ymky to bylo vlastně už 4. přijetí za člena Světové aliance.

Práce Ymky v 90 letech sebou samozřejmě přinesla řadu výzev a otázek, na něž bylo potřeba odpovědět. Šlo o identitu Ymky a její směřování na další roky. Zmíním několik bodů, které považuji za důležité pro směřování a život Ymky.

Důležitou otázkou identity bylo, zda jde o obnovu nebo nové založení Ymky. Především mezi pamětníky se znovu a znovu objevovalo volání po „obnovení“ Ymky, jak ji znali ze svého mládí. Čtyřicetileté přerušení tradice je ovšem velmi dlouhá doba na to, aby bylo možné jednoduše a prostě pokračovat tam, kde činnost Ymky skončila, resp. kde byla utřata. Mnoha lidem bylo ale od počátku zřejmé, že nemůže jít a nepůjde jen o obnovu, o restaurování a pokračování toho, co bylo, ale svým způsobem o znovuzaložení, o docela nový začátek. Mnozí tomu nerozuměli, rádi by se byli vrátili do časů dětství a mládí.

Někdy na sebe brala tato diskuse úsměvnou podobu, když například jeden ze seniorů požadoval, aby ve stejných místnostech jako před lety instalovala Ymka pingpongové stoly. Někteří, ale to bylo patrně opravdu z legrace, připomínali, že v Ymkařském bazénu se plavávalo bez plavek, protože právě na plavkách se přenáší nejvíce choroboplodných zárodků a nečistot. Jindy ale šlo o vášnivé střety.

Myslím, 90. léta byla pro Ymku nový začátek, reagující na novou situaci ve společnosti i mezi mladými lidmi. Důležité bylo, že se nám povedlo neztratit a neodradit ymkařské seniory a pamětníky. Zůstali ymce věrní dodnes, i když v mnohém vypadá úplně jinak. Myslím, že se pro ně tato nová Ymka postupně stala domovem, který měli a mají rádi. A považuji to za důležitou zásadu, kterou Ymka má: otevírat se novým věcem, zkoušet, co tu nebylo, opouštět staré modely a způsoby práce, ale dělat to s velikou vstřícností, aby Ymka zůstávala společným domovem těch, kdo patří do její rodiny.

Nicht kopieren, sondern kapiere – ne kopírovat, ale kapírovat, pochopit, porozumět. Zdůrazňoval nám jeden z našich tehdejších přátel a učitelů z Německé Ymky. Dívejte se na svou minulost, na své kořeny, učte se, zkoumejte, co dělali ti, kdo byli před vámi. Vycházejte ze stejných zásad a jděte za stejným cílem – ale to, jak budete svoji práci dělat, musí být nové, tvořivé, otevřené pro novou dobu a využívající šance, které se otevírají.

Druhou velikou otázkou byla křesťanská orientace Ymky a její otevřenost v značně sekularizované společnosti. Co znamená, že je Ymka křesťanská organizace? Kdo jsou – měřeno ymkařskou perspektivou – křesťané? Bude Ymka vůbec přijímána jako křesťanská organizace? Znamená křesťanství především etickou perspektivu, nebo jde o víc? Nakolik, komu a v čem je možno se otevřít?

Bylo jasné, že Ymka chce být otevřená pro nové lidi, nechce zůstat klubem pamětníků, oldymkařů. Pravá otevřenost, je ale možná jen tam, kde je jasná vlastní identita. Jinak hrozí nebezpečí, že se rozplyneme a ztratíme svoji integritu nebo se uzavřeme a zakonzervujeme a budeme nepřítazliví.

Hned ve svých počátcích Ymka přijala Ymka za svou zásadu, známou ve světě Ymky jako: Christian leadership, open membership (vedená křesťany, otevřená všem). Chtěla tím vyjádřit, že, se nechce a nemůže vzdát své jasné křesťanské orientace, že chce přinášet lidem, a zejména mladým lidem, evangelium o Kristu, a že tedy plyne z logiky věci, že to nemohou a nesmí dělat lidé, kteří nejsou osobně zaangażováni, kteří nejsou insideri ve světě víry, kteří nepřijali, jak o tom mluví Pařížská báze, že Ježíš Kristu je jejich osobní Spasitel a Pán. Bylo ale také jasné, že Ymka chce pracovat s velikou otevřeností a kreativitou, s respektem ke všem, kdo v tomto světě doma nejsou.

Vedle řady učitelů a přátel ze zahraničních Ymek, kteří Ymku pronikavě ovliv-

nili a formovali, měla Ymka i své vlastní učitele a vůdce.

Musím v této souvislosti zmínit znovu iniciátora obnovy ymkařské práce prvního předsedu Ymky. Dr. Lubora Drápala. I on patřil k pamětníkům, nebyl ovšem jen pamětníkem, ale opravdovým nositelem tradice, reprezentantem toho nejlepšího a nejhlubšího, co představovala Akademická Ymka, jejíž byl posledním poválečným sekretářem. Vedle toho, že reprezentoval to nejlepší z tradice Ymky, byl doširoka otevřený pro nové výzvy a možnosti, ovšem se zdravou kritičností, která umí také trochu předvídat důsledky a rozlišovat. Ruku v ruce s tím šla jeho otevřenost pro nové lidi. Dokázal kolem sebe vybudovat skupinu spolupracovníků, první generaci nových ymkařů, která spolu s ním sála u zrodu tohoto fascinujícího organismu.

Pro práci Ymky byly nesmírně důležité samozřejmě i jeho zahraniční kontakty, obrovská kredibilita, kterou měl mezi ymkaři v zahraničí. Za důležitější ale považuji právě jeho charisma vůdcovské. A také jeho nesmírně hlubokou víru, navenek projevovanou spíše nenápadně, ale o to hlouběji zakotvenou v Pánu života a smrti. A zvláštní charisma tohoto našeho – a dovolím si říci - otce zakladatele je zřejmé rovněž srovnání se situací v jiných obnovujících se Ymkách, střední a východní Evropy, kde byla často silně zastoupena tradice, bez otevřenosti, nebo naopak velká otevřenost bez skutečné ymkařské identity, a v mnoha případech jen křesťanský plášťik na jinak všelijakém těle.

Nemohu mu dnes poděkovat, protože už není mezi námi. Ale můj veliký dík patří jeho manželce, Ivě, která celý ten zápas procházela, nesla a bojovala společně s ním. Děkuji.

Je tu i celá řada dalších lidí, které by stálo za to jmenovat a připomenout. Za všechny chci zmínit jenom jednoho, JUDr. Pavla Šimka, který má lví podíl na tom, že Ymka získala budovu Na Poříčí a prokázal jí mnoho dalších dobrých věcí.

Třetí oblastí, kterou chci zmínit, je ekumenická otevřenost Ymky. Od svých počátků byla Ymka u nás ekumenicky otevřená. Zmiňoval jsem již její podíl na spojení dvou evangelických církví u nás. Přesto jejími členy byli téměř výhradně protestanti. Bylo to dáno jak tradicí Ymky samé, tak pohledem na ni ze strany různých církví.

V tomto ohledu prošla i celosvětová Ymka velký kus cesty. Zatímco ve svých počátcích byla někdy i démonizována, známý je výrok o Ymce jako prodloužené

ruce světového protestantismu, který s patřičnou obměnou toho, o jakou ruku jde, spojenecké mocnosti nebo světový imperialismus, použili později i jiní, v průběhu během let si Ymka získala velikou kredibilitu římskokatolické i pravoslavné církve, jak to tom svědčí řada dokumentů.

V první skupině zakladatelů Ymky v 90. letech byli především protestanti, namíchaní pestře z různých církví. Velmi brzy ale myšlenka Ymky oslovila i katolíky. Jsem moc rád, že Ymka dnes funguje jako široké ekumenické společenství. Myslím si, že je to jedna z věcí, ve které je naše česká Ymka velmi unikátní a jedinečná uprostřed naší evropské ymkařské rodiny.

Čtvrtá věc, kterou musím připomenout, je výchova spolupracovníků. Školení, vzdělávání, semináře, kurzy, studijní cesty. Generaci zakladatelů Ymky bylo jasné, že ymkařským dělá program jeho „duch“ a nositeli ymkařského ducha jsou ymkaři, vedoucí, spolupracovníci. K tomu nejlepšímu, co Ymka ve svých počátcích udělala a měla, patří obrovská spousta školení pro mladé vedoucí. Myslím, že to bylo několik set lidí, kteří prošli nějakým školením Ymky. Přítom hitem byl týdenní kurs o tom, jak dělat křesťanskou práci mezi mladými lidmi. Samozřejmě, ne všichni účastníci v Ymce zůstali, ale mnoho z nich patří dodnes k jejím příznivcům a přátelům, a řada z nich pracuje na jiných bohulibých místech.

Všechny tyto kurzy a semináře měly jedno společné: nešlo jen o organizační, metodickou, pedagogickou, právní a další potřebnou přípravu a vzdělávání, ale o hlubokou duchovní formaci. Pobožnosti, společné bohoslužby, společné modlitby a zpívání, práce s Biblií. Pro řadu lidí byly tyto semináře pro vedoucí Ymky místem, kde odevzdali svůj život Ježíši a začali cestu následování, nebo ji prohloubili a obnovili. Myslím, že je to věc, která dnes Ymce velmi pronikavě chybí.

Chybí jí víc lidí, podobných těm, kteří Ymku zakládali v jejích úplných počátcích. U jejího zrodu stáli lidé vzeší z probuzenectví. Lidé, které oslovila Boží láska a kteří ji přijali v Ježíši Kristu do svého života. Ježíš Kristus se stal jejich Pánem a Spasitelem o kterém radostně a směle svědčili. Byli to lidé obrovského misijního a evangelizačního zapálení. A právě to je nepostradatelná součást ymkařského ducha. Bez takových lidí se Ymka stává docela obyčejnou organi-

zací dětí a mládeže, která možná organizuje dobré programy pro volný čas, ale které zmizel nejdůležitější rozměr její činnosti a z metod a prostředků se jí stal cíl a smysl.

Uplynulých dvacet let je možno hodnotit z různých úhlů pohledu. Počtem členů, počtem místních sdružení, počtem táborů, množstvím dotací, hospodářskou úspěšností. Jsou to všechno věci svým způsobem zajímavé. Hlavní hodnotící kritériu pro práci Ymky je ale jiné. Dostala ho od toho, který Ymku povolal k životu. A to nebyl George Williams. Ten byl jenom jeho poslušným učedníkem.

Toho, jemuž budeme za svoji práci skládat účty, nezajímají osobodny a body, čtvereční metry a úvazky, ale to, kolika lidským srdcím jsme pomohli, aby se pro ně Ježíš stal Pánem a Spasitelem.

Česká Ymka si při svém vzniku vybrala jako biblické heslo pro svou práci verš z Janova evangelia (8,20): „Kdo mne následuje, nebude chodit v temnotách, ale bude mít světlo života.“ O tomto světle musíme celou svou práci vydávat jasné svědectví.

YMCA v ČR dnes a zítra

Jaroslav V. Hynek

YMCA v ČR dnes

YMCA v České republice dnes – 20 let po obnovení činnosti po pádu komunismu – patří mezi 10 největších organizací dětí a mládeže v ČR. Má 4 261 členů a pracuje ve 26 kolektivních členech (pobočkách) po celém území republiky.

Každoročně realizuje asi 60–70 táborů pro více než 3 000 účastníků, přes 110 vícedenních akcí, kolem 220 víkendových akcí dohromady pro téměř 8 500 účastníků, přes 1 500 jednorázových akcí pro téměř 40 000 účastníků, asi 45 školení pro více než 800 účastníků, celoročně pracuje kolem 280 skupin s více než 4 000 členy a pořádá řadu dalších aktivit, jako jsou výstavy, provoz nízkoprahových a informačních center, poraden apod.

YMCA nabízí pestrou paletu aktivit pro kvalitní trávení volného času dětí, mladých lidí a všechny další mladé duchem. Každý kolektivní člen YMCA je zcela autonomní, pokud jde o formy práce a programovou skladbu své činnosti.

Z pravidelných aktivit tak mohou uvést téměř nekonečný výčet pravidelných aktivit: Ten Sing (hudebně sociální program), dětské oddíly, kluby mladých, výtvarné aktivity (kresba, malba, keramika, lidová řemesla...) umělecké aktivity (hudba, tanec, divadlo...), zájmové a polytechnické kroužky (ornitologický, modelářský, elektrotechnický, internetový, jazykové...), sportovní aktivity (vodní sporty, horolezectví, korfbal, ping-pong, volejbal...), tábory (pro členy YMCA i pro veřejnost) - dětské, mládežnické, rodinné, integrační, YMCA skaut (program skautské výchovy s křesťanskými principy), manželská setkání (rozvoj manželského života), mateřská centra, aktivity pro rodiny, aktivity pro seniory, vzdělávací semináře a přednášky, informační centra mládeže, nízkoprahová centra a otevřené kluby, psychologické poradny, poradny v oblasti sektu a náboženství, širokou nabídku zahraničních programů a řadu dalších.

YMCA v ČR v současné době provozuje 4 vlastní táboryvé základny: Masary-

kův tábor YMCA na Sázavě u Soběšíně, Táborová základna Vlčice, Táborová základna Veverská Bítýška, Táborová základna Pastviny. Vlastní také dva domy – Palác YMCA v Praze a dům v Hradci Králové. Další objekty vlastní někteří kolektivní členové YMCA v ČR.

Je členem Světové aliance YMCA (WAY), Evropské aliance YMCA (YMCA Europe), České rady dětí a mládeže (ČRD M), Českého olympijského výboru (ČOV) a Asociace nestátních neziskových organizací (ANNO).

Za 20 let po obnovení činnosti je to snad dobrý výchozí stav pro další rozvoj. Po tomto suchém výčtu, který by nás měl vést především k vděčnosti za možnost svobodné práce s dětmi a mládeží v naší zemi, se nyní pokusím spíše o malé zamyšlení na základě jednoho konkrétního příkladu plánování a vize.

YMCA v ČR zítra

Budoucnost – slovo, které v sobě skrývá určité tajemství. Nikdo neví, co přesně budoucnost přinese. Z tohoto důvodu bývá asi náš vztah k tomuto slovu poněkud ambivalentní. Může nám asociovat strach, obavy, úzkost, nebo naopak očekávání růstu, prosperity, rozvoje, splněných přání. V každém případě je budoucnost výzvou. A určitě – jak v životě jednotlivce, tak organizace či firmy – platí, že budoucnost přeje připraveným.

Tam, kde se neplánuje, nepřemýšlí o tom, co bude a jak dál, ale pouze to nějak setrvačností, samospádem volně plyne nebo se čeká, co budoucnost sama přinese, nelze čekat mnoho pozitivního (zákon entropie platí i zde). O tom, jaká bude naše budoucnost, rozhodujeme my, a to dnes. Proto také YMCA, organizace s více jak 160 letou tradicí, přemýšlí o tom, jak nelépe naplňovat své poslání v dnešní a zítřejší době. Pokud chce člověk odněkud někam dojít, musí znát své výchozí stanoviště a cíl své cesty. Proto je dobré ohlížet se do minulosti, umět reflektovat současnost a stanovit si reálný cíl.

Plánování má v YMCA tradici

Strategické plánování mělo v YMCA místo vždy. Již v období mezi dvěma světovými válkami měla YMCA v Československu velmi jasný a ambiciózní plán, a to založit pobočku YMCA s vlastním objektem – domem, v němž by probíhala

její činnost, ve všech větších městech tehdejší republiky. Nutno říci, že se jí tento plán velmi dařil. Samozřejmě, že je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že tehdy – v době, kdy naše nová, rodící se republika prožívala období nadšení ze samostatnosti a demokracie, byla právě YMCA svými postoji a duchem v kurzu. Dalším významným prvkem, který pomohl její tehdejší plán uskutečňovat, byla přítomnost sedmdesáti amerických profesionálních sekretářů, kteří zde našim lidem předávali své zkušenosti a také musíme připomenout významnou finanční pomoc, která tento projekt do značné míry zabezpečovala.

Také po druhé světové válce, kdy došlo na několik let k obnovení činnosti YMCA, přistoupili tehdejší ymkaři k rozvoji své organizace racionálně a s plánem. Postupovali tak, jak je to moderní i dnes, udělali určitou analýzu prvorepublikového vývoje, podívali se na slabiny a navrhli možnosti dalšího rozvoje. V této době se základní práce na tomto tématu ujal Ing. Václav Havel, který sepsal několikastránkový text, kde se snažil nastínit, kudy by podle jeho názoru mohla YMCA po roce 1945 kráčet. V úvodu se zmiňuje právě o minulosti, píše: „*YMCA v Československu vděčí za svoji existenci Americké Ymce, která si zvolila Československo po první světové válce za místo své práce a svých investic pro zakotvení a rozvoj Ymcy ve střední Evropě. Světovým výborem YMCY bylo také Americké YMCA toto poslání svěřeno. Přes nepochopení některých českých lidí, kteří nedovedli tehdy pochopit, že by někdo byl ochoten do práce v cizí, vzdálené a tehdy neznámé zemi investovat milionové částky a udržovat své obětavé pracovníky, aniž by sledoval nějaké materiální nebo politické cíle, podařilo se u nás rozvinout práci, která postupně plně zakotvila v českém kulturním i sociálním prostředí.*“

Následuje výčet bodů, kterými Američané pozitivně ovlivnili práci naší YMCA, zmiňuje např. obětavost a taktnost Američanů, ovlivnění meditativního charakteru českého křesťanství praktickým rozměrem, životnost a velkorysost, která imponovala mladým lidem a pomohla tak odstranit jejich negativní vztah ke křesťanství a právě již zmíněné budovy, materiální vybavení a výchovu kvalitních sekretářů. Je si však vědom i jistých negativních dopadů, mezi které řadí: nepoměr mezi domácími a americkými investicemi, který naučil členy spoléhat se na tyto cizí příspěvky a v době hospodářské krize v Americe pak „*byla práce YMCY příliš ovlivněna hospodářskými problémy a starostmi*“. Přiznává také,

že v některých městech byly domy YMCA předimenzovány vzhledem k potřebám, a staly se tak velkou finanční zátěží. Nepodařila se také naplnit „vůdčí myšlenka“, že „výnosem hospodářských podniků budov Ymek má být financováno poslání YMCY, tj. náborová, sociální a ideová práce.“

Pojmenovává také omyly, rozhodnutí, která se neosvědčila:

„1. Nositeli veškeré odpovědnosti i práv byli učiněni členové řádní (dnes činní – pozn. redakce). Přísným výběrem byl jejich počet velice malý. Jejich trvalý kladný poměr k YMCE nemohl ovšem postačit k tomu, aby jejich příspěvky byla ovlivněna práce YMCY. Naproti tomu velkého počtu členů činných (dnes běžných – pozn. redakce), kteří prošli budovami nebo tábory YMCA, nebylo dostatečně využito hospodářsky, ač o jejich vděčném postoji k YMCE není třeba pochybovati. 2. Ideová a sociální práce YMCY byla učiněna příliš závislou na hospodářském výnosu budov a táborů. S hlediska rozmachového musela se za poměrů dříve vylíčených státi popelkou našich dotací. 3. Snaha v Pražské YMCE finančně zabezpečit provoz tím, že bylo zavedeno „klubovní členství“, vnesla do práce do jisté míry členské kastovníctví. Možno pochybovati o tom, zda nebylo toto opatření přeceněno i s hlediska významu hospodářského. 4. V důsledku dlouhodobé hosp. krize YMCY v Československu, nevyvíjela se hospodářská situace sekretářů přiměřeně jejich sociálnímu postavení a dlouholetým zkušenostem.“

Po této analýze přikročil Ing. Václav Havel k návrhům, které předložil k oponentuře svým kolegům a žádal tvrdé připomínkování. Mezi jiným navrhl: Rozdělit rozpočet YMCA na dva samostatné celky – ústředí a pobočky a dále:

„1. Navrhuji vyjmout příjmy a vydání na ideovou a sociální práci ústředí i odboček a sestaviti pro ně vyrovnaný rozpočet společný pro celé hnutí podle směrnic, které uvedu dále v návrhu akce k trvalému uctění obětí perzekuce z řad YMCY. 2. Rozpočet jednotlivých budov budiž vypracován tak, aby vydání spojené s jejich provozem, udržováním i příspěvkem pro ústředí na kapitál. a sociální službu, bylo v rovnováze s očekávanými příjmy. Tyto příjmy mají tvořiti: příjem za služby poskytované v budově výnosem nájmu a podniků i jiných příjmů z místních zdrojů. Na výlohy s ideovou a sociální prací bude poskytnut přiměřený příspěvek z fondu ústředí uvedeného ad 1. 3. Podobně budiž vypracován rozpočet pro provoz jednotlivých táborů. 4. Z případných přebytků oproti

rozpočtu budiž: a/ 50% dotován vyrovnávací fond, z něhož byly uhrazovány případné provozní ztráty. V případě, kdyby dosáhl určité výše, může ústřední výbor YMCA z něho dotovati nové stavby nebo přístavby, b/ vyplácena ve prospěch těch odpovědných zaměstnanců, kteří se přičinili o tuto dobrou prosperitu, premie v celkové výši 105–205 přebytku (podle usnesení ústř. výb.). 5. Rozpočet ústředí (hospodářský) budiž sestaven tak, aby obsahoval všechny povinnosti kapitálové služby, platy vedoucích sekretářů a administrativní výlohy ústředí apod. a přísl. dotace na hospodářské povinnosti jednotlivých sdružení, na straně aktiv pak očekávané příjmy (kvoty) z jednotlivých hospodářských podniků (budovy, tábory apod.) event. očekávaný příspěvek Am. Ymky (nikoliv členské příspěvky), subvence apod.“

Poté se věnuje zavedení samostatného projektu k uctění památky obětí války z řad YMCA a jeho finančního zajištění. Šlo o projekt, pro který navrhl název „Československá YMCA mládeži“. Jeho smysl popsal takto: „YMCA v Československu vzpomíná s hrdostí, s obdivem svých členů, kteří obětovali svůj život v době persekuce proto, že zůstali věrni mravním ideálům křesťanským a aktivně bojovali o obnovu demokratického Československa. Tito lidé, v čele s obětavými sekretáři YMCA, Šimsou, Valentou a Marešem, musí trvale svými odkazy myšlenkovými posilovat naši práci pro příští generace. Svým živým křesťanstvím, kterým posilovali své spolutrpicí, svou hrdinnou smrtí, kterou zavazují živé, stali se zářným vzorem našich vůdců a členů našeho hnutí.“ Jeho princip spočíval v tom, že různé pobočky YMCA měly navrhnout konkrétní programy včetně rozpočtů a komise by pak tyto akce zhodnotila a upravila výši jejich podpory. (Pokud vám to připomíná stávající Fond rozvoje YMCA v ČR, tak je to celkem přesné.)

Zajímavý byl ale způsob získávání financí: „a) v její prospěch půjdou jednotné členské příspěvky pro ústředí, zavedené a vybírané podle těchto zásad: Každý, kdo hodlá se stát členem YMCA, ať je tomu v kterékoliv budově, nebo v táboře a kde chce mít právo nositi odznak, musí být uvědoměn a vychováván k tomu, že členství má být mravním závazkem trvalým, že je příspěvkem pro určitou činnost a jednotně pro celý stát. Příspěvek vzrůstá ročně o 12 Kčs. První měsíc může být zkušební, volný. b) Budou vyzváni všichni, kdož od počátku YMCA v Československu prožil některou z jejich činností, budov neb táborů, aby se

připojil k akci tím, že obnoví své členství a přihlásí se jako členové v roce členství, který si zvolí. c) Ve prospěch akce budiž do rozpočtu všech Ymek a podniků Ymek na straně passiv zařazen příspěvek akci, a sice ve formě příspěvku z obrátu, který stanoví Ústř. výbor (3–5% z tržeb), d) příspěvky podle naznačeného systému jsou minimální a budiž doporučováno, aby byly dobrovolně podle osobních možností zvýšeny ve formě darů ve prospěch akce!“ Z dalších zajímavých námětů uvedených v této zprávě vybírám: „1. Zavedení jednotlivých členských příspěvků pro všechny kategorie členů (včetně členů řádných) ve prospěch celého hnutí. 2. Místní organizace mohou případně vybíratí příplatky k těmto příspěvkům pro místní potřeby.“

Plánování v YMCA dnes

Pokud se vám zdá, většina tohoto příspěvku je spíše o minulosti (z dnešního pohledu), tak je to záměrně. Můžeme vidět, že řadu věcí řešili již ymkaři před námi a některé mechanismy fungují de facto stejně i dnes.

YMCA v ČR přijala v roce 2005 svůj strategický plán, který končí právě v letošním roce. Definuje klíčové oblasti, kterým je třeba se věnovat:

1. Identita
 2. Společenství
 3. Lidé – dobrovolnictví, personalistika
 4. Programy
 5. Fundraising a PR
 6. Organizace
- Výchovně vzdělávací systém YMCA

Tyto základní body se podařilo během let 2005 – 2010 rozpracovat a částečně implementovat do činnosti a fungování organizace. Doufejme, že v dalším období, tedy 2011 – 2015, bude tento plán pokračovat v aktualizované verzi. Žel, zatím je nutno konstatovat, že k tomu prozatím chybí personální a časová kapacita.

V každém případě ale dobíhají úkoly z minulého období se specifickým důrazem především na kvalitu přímé práce s dětmi a mládeží prostřednictvím aktualizovaného Výchovně vzdělávacího systému YMCA.

Pro budoucnost Ymky je důležité umět číst potřeby doby, ve které žijeme, podle toho být schopni modifikovat metody a hledat nové formy práce, přitom ale zachovat principy, na kterých YMCA stojí od počátku své existence. V jejím hledáčku musí zůstat především člověk – ať už klient, dobrovolník, zaměstnanec, či člen. Těm všem musí umět YMCA nabídnout prostor pro jejich aktivitu a invenci.

Poslední list mé prezentace je prázdný, je to čistá nepopsaná stránka. Je na nás všech, kteří jsme s Ymkou jakýmkoliv způsobem spojeni, čím tento prostor zaplníme. Budoucnost Ymky bude taková, co do ní vneseme my. Pokud se nadále necháme vést Bohem, můžeme se spolehnout, že budoucnost Ymky bude živá, pestrá a přinášející smysl do životů mnoha nejen mladých lidí.

Základní informace

Název:

YMCA v ČR – Křesťanské sdružení mladých lidí
(Young Men's Christian Association)

Adresa:

Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1

Telefon:

224 872 004

E-mail:

sekretariat@ymca.cz

Internet:

<http://www.ymca.cz>

Struktura:

Valné shromáždění – Ústřední výbor – Základní jednotky (kolektivní členové YMCA v ČR) – Valná schůze KČ – Výbor KČ YMCA.

Kolektivní členové YMCA v ČR:

YMCA Braník (Praha), Brno, YMCA DAP, Děčín, YMCA Familia, Hradec Králové, Husinec, Jindřichův Hradec, Klatovy, Letohrad, Liberec, Mělník, Neveklov, Oikumené – Akademická YMCA, Olomouc, Orlová, Ostrava, Ostrava-Poruba, Praha, Setkání, Strmilov, YMCA T. S., Třebechovice pod Orebem, Ústí nad Labem, Znojmo, Živá rodina.

YMCA v České republice byl přiznán Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy titul: „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží na léta 2007 až 2010“ a „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží na léta 2011 až 2015“.

Co je YMCA

YMCA je nejstarší a největší mládežnickou organizací na světě, která dnes ve 124 zemích světa usiluje o harmonický rozvoj člověka, jeho ducha, duše i těla prostřednictvím společenství a programů, které jsou otevřeny všem lidem bez rozdílu pohlaví, rasy, národnosti a politického či náboženského, přesvědčení, sociálního postavení, fyzických a duševních schopností.

Po celém světě má asi 45 milionů členů.

Historie

YMCA vznikla v roce 1844 jako prostředek křesťanské pomoci mladým lidem „ztraceným“ v rychle se industrializujících a odlidšťujících městech Anglie. Od té doby se rozšířila po celém světě. U nás od druhé poloviny 19. století fungovala prostřednictvím tzv. „Křesťanských spolků mladíků“ nebo tzv. „Křesťanských sdružení mládeže“. Po několika letech fungování v rámci Čs. legií a poté Čs. armády se u nás YMCA od roku 1921 rozšířila masově především díky vydatné pomoci z USA a za přispění elit národa: T.G.M., Ing. V. Havla a dalších. Svoji činnost nuceně ukončila v roce 1951 a přes neúspěšné pokusy okolo roku 1968 o znovuzaložení, obnovila svoji činnost až v roce 1990. Česká YMCA byla ustanovena v roce 1992 vzhledem k blížícímu se dělení Československé federativní republiky.

Poslání YMCA

Poslání YMCA je vyjádřeno v tzv. Pařížské bázi z roku 1855:

„Posláním křesťanských sdružení mladých mužů je sdružovat mladé muže, kteří považují Ježíše Krista podle Písma svatého za svého Boha a Spasitele, touží být vírou a životem jeho učedníky a usilují o rozšíření jeho království mezi mladými muži.“

Motto YMCA: „... aby všichni jedno byli...“ (Jan 17:21)

Motto YMCA v ČR: YMCA – prostor pro Tebe

Postupem doby se otevřelo i ženám a dnes je YMCA je společenstvím, v němž jsou navzájem spojeni křesťané všech konfesí a platí v něm zásada otevřeného členství.

20 LET
OD OBNOVENÍ
PRÁCE PO PÁDU
KOMUNISMU

→ **91 LET**
OD ZAČÁTKU ČINNOSTI
V ČESKOSLOVENSKU

166 LET ←
EXISTENCE
ORGANIZACE VE SVĚTĚ

Konference u příležitosti oslav 20 let obnovení činnosti YMCA v Československu, pořádaná ve spolupráci s Národním muzeem - Národním památníkem na Vítkově, pod záštitou Mileny Kozumplíkové, starostky Městské části Praha 3.

YMCA v proměnách času

13. října 2010, 14.00 – 18.30 hod.

Národní památník na Vítkově, Praha 3

PROGRAM

1. YMCA v Československé armádě na začátku 20. stol.

Mgr. Pavel Hlaváč, místopředseda YMCA Praha

2. Význam YMCA v rámci dějin Československa

JUDr. Pavel Kosatík, právník, novinář, spisovatel

3. Vzdělávání sekretářů YMCA v období první republiky

PhDr. Zora Dvořáková, historička

4. YMCA a dokumenty totalitních režimů – STB, 2. sv. válka

Mgr. Tomáš Bursík, vedoucí odd. novodobých českých dějin - památník Vítkov

5. Akademická YMCA

PhDr. Jiřina Šiklová. Csc., socioložka, publicistka

6. YMCA - 2. odboj a poválečné období

PhDr. Milena Šimsová a Jan Šimsa, historička a archivářka, emeritní farář ČCE

7. Sport a tábory YMCA v období první republiky

Jaroslav Hynek, sekretář pro vnitřní věci YMCA v ČR

8. Pokus o obnovení YMCA v 60. l. a obnovení v letech 90.

Mgr. Michal Šourek, předseda YMCA v ČR

9. YMCA v ČR dnes a zítra

Jaroslav Hynek, sekretář pro vnitřní věci YMCA v ČR

Srdečně zvou pořadatelé.

YMCA – PROSTOR PRO TEBE

WWW.YMCA.CZ

YMCA patří k nejvýznamnějším organizacím dětí a mládeže na světě. Má bohatou historii i současnost. Občasné ohlédnutí se zpět – například při kulatých výročních organizace – může přinést řadu impulzů pro její práci v současnosti i budoucnosti. Rok 2010 byl jedním z takových zastavení pro Ymku na území současné České republiky, kdy slavila 20 let od obnovení své činnosti po pádu komunistického režimu. Sborník přednášek z konference pořádané právě k této příležitosti přináší texty, které mohou současné členy YMCA motivovat či naznačit směr pro jejich další práci a nečleny seznámit se základními informacemi o YMCA.

